

AJPPA

วารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

สมาคมวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

อาคารเรียนรวม ชั้น 5 โชน บี

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขที่ 79 หมู่ 1 ต.พุดไทยอิน

ต.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา 13170

โทร. 091-969-1539

E-mail: journal.ajppa@mcu.ac.th

<https://ajppa.mcu.ac.th/>

วารสารวิชาการ
รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

ปีที่ 3 ฉบับที่ 3 กันยายน-ธันวาคม 2564 Vol. 3 No. 3 September-December 2021

วารสารวิชาการ รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

ACADEMIC JOURNAL OF POLITICAL SCIENCE AND PUBLIC ADMINISTRATION

ปีที่ 3 ฉบับที่ 3 กันยายน-ธันวาคม 2564 Vol. 3 No. 3 September-December 2021

A J P P A

วารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

สมาคมวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Vol. 3
No. 3

วารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

Academic Journal of Political Science and Public Administration

ปีที่ 3 ฉบับที่ 3 กันยายน – ธันวาคม 2564

จำนวนพิมพ์ : 10 เล่ม

กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 3 ฉบับ

ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน

ฉบับที่ 2 พฤษภาคม – สิงหาคม

ฉบับที่ 3 กันยายน – ธันวาคม

วัตถุประสงค์

วารสารฯ มีนโยบายรับตีพิมพ์บทความคุณภาพสูงในด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือคณาจารย์ นิสิต นักศึกษา และนักวิจัยทั้งในและนอกสถาบัน

ที่ปรึกษาวารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

พระเทพวัชรบัณฑิต, ศ.ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระเทพพรเมธี, รศ.ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระสุวรรณหเมธากรณ์, ผศ.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระเมธีธรรมมาจารย์, รศ.ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระเทพเวที, รศ.ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระโสภณวชิราภรณ์, ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระอุดมสิทธิธนายก, รศ.ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

รศ.ดร.สุรพล สุขะพรหม

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บรรณาธิการ:

รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ช่วยบรรณาธิการ:

พระมหากฤษฎา กิตติโสภณ, ผศ.ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

หัวหน้ากองบรรณาธิการ:

อาจารย์ ดร. สุภัทรชัย สีสะใบ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ทีมบรรณาธิการ:

พระเมธาวิเชียรสร, รศ.ดร.

ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง

ศ.ดร.จำนง อติวัฒนสิทธิ์

รศ.ดร.สุรพล สุธะพรหม

รศ.ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์

ผศ.ดร.พงษ์พัฒน์ จิตตานุรักษ์

ผศ.ดร.อภิญา ฉัตรช่อฟ้า

รศ.ดร.ภูมิ มูลศิลป์

รศ.ดร.ว่าที่ พ.ต.สวัสดิ์ จิรภูมิติกาล

รศ.ดร.วันทนา เนาวรัตน์

ผศ.ดร.ตระกูล จิตวัฒนากุล

ผศ.ดร.บุษกร วัฒนบุตร

ผศ.ดร.ทวนธง ครุฑจ้อน

ผศ.ดร.ธเนศพล อินทร์จันทร์

ผศ.ดร.เสกสรรค์ สนวา

ผศ.ดร.วิภาณี เมื่อกบัวขาว

ผศ.ดร.สมคิด ดวงจักร

ผศ.ดร.มยุรี รัตนเสริมพงศ์

ผศ.ดร.กมลวรรณ วรรณธำ

ดร.ฉัตรณรงค์ศักดิ์ สุธรรมดี

ดร.ณัฐนันท์ จิรจิณมิตร

ดร.ชฎิล โรจนานนท์

ดร.สิริพัฒน์ ลาภจิตร

ดร.พัทธนันท์ ตลาดทรัพย์

อ.พินันท์ ลาตบัวขาว

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กระทรวงยุติธรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

มหาวิทยาลัยทักษิณ

มหาวิทยาลัยพิษณุโลก

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วิทยาลัยพิษณุบัณฑิต

กองจัดการ:

พระมหาสมชาย ขนติสรโณ

อาจารย์ ดร. นิกร ศรีราช

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ศิลปิน:

ผศ.ดร. สุริยา รักษาเมือง

ผศ.ดร. ประสิทธิ์ พุทธศาสน์ศรัทธา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

การเงิน:

อาจารย์ ดร. สุมาลี บุญเรือง
นางสาวพัชรี หาลาง

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ฝ่ายกฎหมาย:

รศ.ดร. ธัชชนันท์ อิศรเดช

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สำนักงาน:

สำนักงานสมาคมวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
สมาคมวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
อาคารพระราชมติ (นคร เขมปาลี) ชั้น 4 เลขที่ 79 หมู่ที่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำลูกกา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170 โทร. โทร. 0919691539

จัดพิมพ์โดย:

โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำลูกกา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035-248-000 ต่อ 8555, 8556, 5541. แฟกซ์. 035-248-000 ต่อ 8545

วารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

Academic Journal of Political Science and Public Administration

Vol.3 No.2 September – December 2021

Number of prints: 10 copies

Release Date Is 3 Copies Per Year.

Issue 1 January – April.

Issue 2 May – August.

Issue 3 September – December.

Objective:

The journal has a policy to publish high-quality articles in political science and public administration. The target groups are faculty members, students, and researchers both inside and outside the institution.

Advisory Board of Journal

Prof. Dr. Phra Thepwatcharabundit
 Assoc. Prof. Dr. Phra Theppawaramethi
 Asst. Prof. Phra Suwanmethaphorn
 Assoc. Prof. Dr. Phra Medhidhammajan
 Assoc. Prof. Dr. Phra Thepwethi
 Phra Sophonvachiraphorn
 Assoc. Prof. Dr. Phra Udomsithinayok
 Assoc. Prof. Dr. SuraponSuyaporm

Mahachulalongkornrajavidyalaya University
 Mahachulalongkornrajavidyalaya University
 Mahachulalongkornrajavidyalaya University
 Mahachulalongkornrajavidyalaya University
 Mahachulalongkornrajavidyalaya University
 Mahachulalongkornrajavidyalaya University
 Mahachulalongkornrajavidyalaya University
 Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Editor:

Assoc. Prof. Dr. Kiattisak Suklueang

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Assistant Editor:

Asst. Prof. Dr. Phramaha Krisada Kittisobha

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Editor in Chief:

Dr. Suphattharachai Sisabai

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Editorial Team:

Assoc. Prof. Dr. Phramedhavinaiyaros

Mahamakut Buddhist University

Prof. Dr. Boonton Dockthaisong

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Prof. Dr. Chamnong Adivadhanasit

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Asst. Prof. Dr. Suriya Raksamueng

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Assoc. Prof. Dr. Toemsak Thongin

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Asst. Prof. Dr. Phongphat Chittanurak

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Asst. Prof. Dr. Apinyar Chatchorfa

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Assoc. Prof. Dr. Sawat Chirattitikan

Ministry of Justice

Assoc. Prof. Dr. Wanthana Naowan

Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

Asst. Prof. Dr. Trakool Jitwattanakorn

North Bangkok University

Asst. Prof. Dr. Busakorn Watthanabut

North Bangkok University

Asst. Prof. Dr. Thuanthong Krutchon

Thaksin University

Asst. Prof. Dr. Tanesphol Injun

Phitsanulok University

Asst. Prof. Dr. Seksan Sonwa

Roi Et Rajabhat University

Asst. Prof. Dr. Wipavane Phueakbuakhao

Phetchaburi Rajabhat University

Asst. Prof. Dr. Somkhit Duangchak

Chom Bueng Rajabhat University

Asst. Prof. Dr. Mayuree Rattanasermphong

Thepsatri Rajabhat University

Asst. Prof. Dr. Kamonwan Wanthanang

Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

Dr. Chatnarongsuk Suthamdee

Chaiyaphum Rajabhat University

Dr. Nadthanan Chirakitnimit

Chiang Mai University

Dr. Chadin Rochananonda

Chulalongkorn University

Dr. Siriphat Lapchit

Surindra Rajabhat University

Dr. Phatthanan Taladsub

Khon Kaen University

Pinan Ladbuakhao

Pitchayabundit College

Management Division:

Phramaha Somchai Khantisarano

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Dr. Nigorn Srirat

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Fine arts:

Asst. Prof. Dr. Suriya Raksamueng

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Asst. Prof. Dr. Prasit Phutthasatsattha

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Finance Subdivision:

Dr. Sumalee Boonrueang

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Miss Paschree Halang

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Legal Subdivision:

Assoc. Prof. Dr. Tatchanan Isaradej

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Office:

The Office JOURNAL OF POLITICAL SCIENCE AND PUBLIC ADMINISTRATION

POLITICAL SCIENCE AND PUBLIC ADMINISTRATION

79 Moo 1, Lam Sai, Wang Noi, Ayutthaya 13170

Published by:

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Printing House

79 Moo 1, Lam Sai, Wang Noi, Ayutthaya. 13170.

Call. 035-248 - 000, ext. 8555,8556,5541 Fax. 035-248-000. ext. 8545.

**คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ :
วารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์**

ARTICLE REVIEW BOARD:

ACADEMIC JOURNAL OF POLITICAL SCIENCE AND PUBLIC ADMINISTRATION

1. พระพรหมบัณฑิต, ศ.ดร.
Prof. Dr. Phra Brahmaphundit	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
2. พระธรรมรัตนารักษ์, ดร.
Dr. Phra Thammaratanaporn	วัดเขียนเขต จังหวัดปทุมธานี
Wat Khian Khet, Pathum Thani Province
3. พระเทพวัชรบัณฑิต, ศ.ดร.
Prof. Dr. Phra Thepvatjarabundit	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
4. พระเทพปริยัติเมธี, รศ.ดร.
Assoc. Prof. Dr. Phratheppariyattimethi	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
5. พระราชวัลลาจารย์, ดร.
Dr. Phra Rajwallapajan	วัดหนองหอย จังหวัดราชบุรี
Wat Nong Hoi, Ratchaburi Province
6. พระเมธาวิเชียร, รศ.ดร.
Assoc. Prof. Dr. Phrasedhavinaiyars	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
Mahamakut Buddhist University
7. พระสมุทรโฆษโกศล, ดร.
Dr. Phra Samut Wachirasopon	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
8. พระพิพัฑฒโรดม
Phra Phiphatphatcharodom	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
9. พระครูปริยัติกิตติธำรง, รศ.ดร.
Assoc. Prof. Dr. Phrakru Pariyatkittithamrong	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
10. พระอุดมสิทธินายก, ผศ.ดร.
Asst. Prof. Dr. Phra Udomsittinayok	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
11. พระเมธีวรารักษ์
Phra Metheewaraporn	วัดพนัญเชิงวรวิหาร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
Wat Phananchong Worawihan, Ayutthaya
12. พระครูโอภาสพนทกิตติ, ผศ.ดร.
Asst. Prof. Dr. Phrakhu Opasnonthakit	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
13. พระครูนนทกิจโกศล, ดร.
Dr. Phrakru Nonthakitkosol	วัดอ่วมองประชาชนภูมิ จังหวัดนนทบุรี
Wat Uam Ong Prachanarimit, Nonthaburi
14. พระครูโกศลธรรมานุสิฐ, ดร.
Dr. Phrakhu Kosol Thammanusit	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
15. พระครูพิศิษฐ์ประชาณาท, ดร.
Dr. Phrakhu Phisitprachanat	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

16. พระครูวิสุทธิศีลาภิวัฒน์, ดร.
Dr. Phrakhru Wisutsilapiwat	วัดไผ่ล้อม จังหวัดสระบุรี
Wat Phai Lom, Saraburi Province
17. พระครูปลัดปัญญาจารย์, ศ.ดร.
Prof. Dr. Phakhrupalad Panyaworawat	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
18. พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, รศ.ดร.
Assoc. Prof. Dr. Phramaha Somboon Uddhikaro	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
19. พระครูสังฆรักษ์จักรกฤษณ์ ภูริปัญญา, ผศ.ดร.
Asst. Prof. Dr. Phrakhru Sangkharakchakrit Phuripanyo	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
20. พระคมสัน ฐิตเมธโส, ผศ.
Asst. Prof. Phra Khomsan Titamataso	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
21. พระมหาภุชญา กิตติโสภโณ, ผศ.ดร.
Asst. Prof. Dr. Phramaha Krisada Kittisobhano	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
22. พระครูวินัยธรเอก ชินวิโส, ดร.
Dr. Phrakhruvinaithon Ekk Jinawangso	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
23. ศาสตราจารย์ ดร. บุญทัน ดอกไธสง
Prof. Dr. Boonton Dockthaisong	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
24. ศาสตราจารย์ ดร. จำนงค์ อติวัฒนสิทธิ์
Prof. Dr. Chamnong Adivadhanasit	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
25. ศาสตราจารย์ ดร. ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์
Prof. Dr. Thirapat Serirangsan	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
Sukhothai Thammathirat Open University
26. รองศาสตราจารย์ อนุภูมิ ไชวงษม
Assoc. Prof. Anuphum Sowkasem	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
27. รองศาสตราจารย์ ดร. โกนิษฐ์ ศรีทอง
Assoc. Prof. Dr. Konit Sithong	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
28. รองศาสตราจารย์ ดร. อภินันท์ จันทะนี
Assoc. Prof. Dr. Aphinant Chantanee	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
29. รองศาสตราจารย์ ดร. วิวัฒน์ หามนตรี
Assoc. Prof. Dr. Wiwat Harmontree	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
30. รองศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ บุญปู
Assoc. Prof. Dr. Somsak Bunpu	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
31. รองศาสตราจารย์ ดร. สมชัย ศรีนอก
Assoc. Prof. Dr. Somchai Sino	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
32. รองศาสตราจารย์ ดร. สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย
Assoc. Prof. Dr. SutthiPhong Siwichai	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
33. รองศาสตราจารย์ ดร. สมาน นามสนิท
Assoc. Prof. Dr. Saman Ngamsanit	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

34. รองศาสตราจารย์ ดร. ทัชชนันท์ อิศรเดช
Assoc. Prof. Dr. Tatchanan Isaradej	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
35. รองศาสตราจารย์ ดร. สุรินทร์ นีมางกูร
Assoc. Prof. Dr. Surin Nitamangkoon	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
36. รองศาสตราจารย์ ดร. พิเชฐ ทังโต
Assoc. Prof. Dr. Phichet Thangto	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
37. รองศาสตราจารย์ ดร. ภัทรพล ใจเย็น
Assoc. Prof. Dr. Pattarapol Chaiyen	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
38. รองศาสตราจารย์ ดร. เต็มศักดิ์ ทองอินทร์
Assoc. Prof. Dr. Toemsak Thongin	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
39. รองศาสตราจารย์ วราคม ที่สุกะ
Assoc. Prof. Warakhom Thisuka	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
Mahamakut Buddhist University
40. รองศาสตราจารย์ ดร. ชัยยุทธ ชินอกุล
Assoc. Prof. Dr. Chaiyuth Chinokul	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
National Institute of Development Administration
41. รองศาสตราจารย์ ดร. โยธิน แสงวงดี
Assoc. Prof. Dr. Yothin Sawaengdee	มหาวิทยาลัยมหิดล
Mahidol University
42. รองศาสตราจารย์ ดร. ธีรโชติ เกิดแก้ว
Asst. Prof. Dr. Teerachoot Kerdkaew	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
Hua Chiew Chalermprakiet University
43. รองศาสตราจารย์ พัฒนา เรือนใจดี
Assoc. Prof. Phatthana Rueanchaidee	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
Ramkhamhaeng University
44. รองศาสตราจารย์ ดร. วาสนา แก้วหล้า
Assoc. Prof. Dr. Wasana Kaewla	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
Surin Rajabhat University
45. รองศาสตราจารย์ ดร. สุวิญ รักษัตย์
Assoc. Prof. Dr. Suwin Raksat	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
Mahamakut Buddhist University
46. รองศาสตราจารย์ ดร. ธีระพงษ์ แก่นอินทร์
Assoc. Prof. Dr. Thiraphong Kaenin	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
Prince of Songkla University
47. รองศาสตราจารย์ ดร. สรเสริญ อินทรรัตน์
Assoc. Prof. Dr. Sansoen Intarat	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
Suan Dusit University
48. รองศาสตราจารย์ ดร. จำเริญ ชูช่วยสุวรรณ
Assoc. Prof. Dr. Chamroen Chuchuaisuwan	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
Rajamangala University of Technology Srivijaya
49. รองศาสตราจารย์ ดร. ภักดี โพธิ์สิงห์
Assoc. Prof. Dr. Phakdi Phosing	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Mahasarakham Rajabhat University
50. รองศาสตราจารย์ ดร. สันญา เคนาภูมิ
Assoc. Prof. Dr. Sanya Khenaphum	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Mahasarakham Rajabhat University
51. รองศาสตราจารย์ ดร. ชลวิทย์ เจียรจิตต์
Assoc. Prof. Dr. Chonwit Chianchit	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Srinakharinwirot University

52. รองศาสตราจารย์ ดร. ไพศาล สรรสวัสดิ์
Assoc. Prof. Dr. Phaisan Sansonwisut
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
Nakhon Sawan Rajabhat University
53. รองศาสตราจารย์ ดร. กาสัก เต๊ะขันหมาก
Assoc. Prof. Dr. Kasak Tekhanmak
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
Thepsatri Rajabhat University
54. รองศาสตราจารย์ ดร. ชวลิต สวัสดิ์ผล
Assoc. Prof. Dr. Chawalit Sawatphon
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
Suan Dusit Rajabhat University
55. รองศาสตราจารย์พิเศษ ว่าที่ พ.ต. ดร. สวัสดิ์ จิรัฏฐิติกาล
Assoc. Prof. Dr. Sawat Chirattthitikan
กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม
Department of Corrections, Ministry of Justice
56. รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา หล่อตระกูล
Assoc. Prof. Dr. Atchara Lotrakun
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University
57. รองศาสตราจารย์ ดร. สำเนียง เลื่อมใส
Assoc. Prof. Dr. Samniang Leurmsai
มหาวิทยาลัยศิลปากร
Silpakorn University
58. รองศาสตราจารย์ ดร. วันทนา เนาว์วัน
Assoc. Prof. Dr. Wanthana Naowan
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University
59. รองศาสตราจารย์ ดร. ศรชัย ท้าวมิตร
Assoc. Prof. Dr. Sornchai Taomitr
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
Mahamakut Buddhist University
60. รองศาสตราจารย์ ดร. สุกิจ ชัยมุสิก
Assoc. Prof. Dr. Sukit Chaimusik
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
Mahamakut Buddhist University
61. รองศาสตราจารย์ ดร. จิรายุ ทรัพย์สิน
Assoc. Prof. Dr. Chirayu Sapsin
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
Surindra Rajabhat University
62. รองศาสตราจารย์พิเศษ วิชัย ธรรมชอบ
Assoc. Prof. Wichai Thamchop
นักวิชาการอิสระ
Independent Scholar
63. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พลัปปึง คงชนะ
Asst. Prof. Dr. Phlapphueng Khongchana
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Srinakharinwirot University
64. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มนตรี เพชรนาจักร
Asst. Prof. Dr. Montri Phetnachak
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
Prince of Songkla University
65. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วุฒินันท์ กันทะเตียน
Asst. Prof. Dr. Wutthinan Kanthatian
มหาวิทยาลัยมหิดล
Mahidol University
66. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วสิน ปัญญาวุฒตระกูล
Asst. Prof. Dr. Wasin Panyawutatrakun
มหาวิทยาลัยนเรศวร
Naresuan University
67. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทักษิณี เชนวิธิสุข
Asst. Prof. Dr. Thatsani Chenwithisuk
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
Chandrakasem Rajabhat University
68. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน
Asst. Prof. Dr. Chonsit Sitisungnoen
มหาวิทยาลัยศิลปากร
Silpakorn University
69. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สอาด บรรเจิดฤทธิ์
Asst. Prof. Dr. Sa-At Banchoetrit
มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด
Stanford University

70. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร. อนันท์ ใจสมุทร
Asst. Prof. Lt. Jg. Dr. Anan Chaisamut
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Surat Thani Rajabhat University
71. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชยสร สมบุญมาก
Asst. Prof. Dr. Chayason Sombunmak
มหาวิทยาลัยนครพนม
Nakhon Phanom University
72. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุษกร วัฒนบุตร
Asst. Prof. Dr. Busakorn Watthanabut
มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
North Bangkok University
73. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมคิด ดวงจักร
Asst. Prof. Dr. Somkhith Duangchak
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
Chom Bueng Rajabhat University
74. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญชู ภูศรี
Asst. Prof. Dr. Boonchoo Poosri
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
Ubon Ratchathani University
75. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิชชุกร นาครธน
Asst. Prof. Dr. Witchukon Nakathon
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University
76. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชัชวาล แอร่มหล้า
Asst. Prof. Dr. Chatchawan Araemla
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
Chom Bueng Rajabhat University
77. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จตุภูมิ เขตจัตุรัส
Asst. Prof. Dr. Chatuphum Khetchatturat
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
Khonkaen University
78. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อุทัย สติมัน
Asst. Prof. Dr. Uthai Satiman
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
Suan Dusit University
79. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิชาติ พานสุวรรณ
Asst. Prof. Dr. Apichat Pansuwan
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University
80. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มนัสสวาส กุลวงศ์
Asst. Prof. Dr. Manassawas Kullawong
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ศรีวิชัย
Rajamangala University of Technology Srivijaya
81. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิภาณี เผือกบัวขาว
Asst. Prof. Dr. Wipavane Phueakbuakhao
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
Phetchaburi Rajabhat University
82. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เสกสรรค์ สนวา
Asst. Prof. Dr. Seksan Sonwa
มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
Roi Et Rajabhat University
83. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ผดุง วรรณทอง
Asst. Prof. Dr. Phadung Wanthong
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
84. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัศพล เย็นใจมา
Asst. Prof. Dr. Rattapol Yenjaima
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
85. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อธิวุฒิ หมั่นมี
Asst. Prof. Dr. Thitiwut Manmee
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
86. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒน์ รักขันโท
Asst. Prof. Dr. Suwatsan Ragkhanto
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
87. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ยุทธนา ปราณิต
Asst. Prof. Dr. Yuttana Praneet
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

88. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรทิพย์ วรรณวิโรจน์
Asst. Prof. Dr. Phonthip Wannawiro	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
89. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ธิลาว
Asst. Prof. Dr. Prasert Thilao	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
90. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุริยา รักษาเมือง
Asst. Prof. Dr. Suriya Raksamueng	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
91. ผศ.ดร. ประสิทธิ์ พุทธศาสน์ศรีธา
Asst. Prof. Dr. Prasit Phutthasatsattha	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
92. อาจารย์ ดร. อนงค์วิญา สาริบุตร
Dr. Anongwitya Saribut	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
Ramkhamhaeng University
93. อาจารย์ ดร. วียะดา วรานนท์วนิช
Dr. Wiyada Waranonwanit	มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
North Bangkok University
94. อาจารย์ ดร. กฤษณะ ทองแก้ว
Dr. Kitsana Thongkaeo	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Suratthani Rajabhat University
95. อาจารย์ ดร. จิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ
Dr. Chitwimon Khlaisuban	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
Suan Dusit University

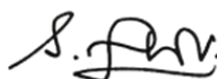
บทบรรณาธิการ

๐๐—————๐๐

วารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์นี้เป็นปีที่ 3 ฉบับที่ 3 ประจำเดือน กันยายน - ธันวาคม พ.ศ. 2564 คณะกองบรรณาธิการได้พิจารณาบทความโดยเสนอบทความต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรอง (Peer Review) พิจารณาตรวจแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ของบทความก่อนการลงตีพิมพ์โดยคัดเลือกและกลั่นกรองบทความให้เกิดความสมบูรณ์และมีคุณภาพมากที่สุด ควบคู่กับการตีพิมพ์เผยแพร่ อีกทั้งเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทางวิชาการและเป็นการพัฒนาศักยภาพทางด้านการสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ

กองบรรณาธิการขอขอบคุณคณะกรรมการกลั่นกรองบทความทุกท่านที่ได้ใช้ความเพียรพยายามชี้แนะให้มีการปรับปรุงแก้ไขงานของแต่ละท่านให้ออกมาได้อย่างถูกต้อง น่าอ่านเป็นประโยชน์ต่อแวดวงวิชาการ และท้ายสุดขอขอบคุณเจ้าของผลงานทางวิชาการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้ทำให้มีวารสารฉบับนี้มีคุณค่าทางวิชาการที่นำไปสู่การปฏิบัติและเผยแพร่ในวงกว้างและโปรดติดตามฉบับต่อไป

ด้วยความปรารถนาดียิ่ง

(รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือ)

บรรณาธิการวารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

สารบัญ

กองบรรณาธิการ	(1)
คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ	(7)
บทบรรณาธิการ	(13)
สารบัญ	(14)
บทความวิจัย :	
ภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในตำบลหนองสิม อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอุบลราชธานี	
พระชัยยา จิตเมโธ	1
บทความวิชาการ :	
การบริหารจัดการนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรกับผลทางกฎหมาย	
ฉัตรชัย นาถอำพลอย	13
การมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนไทย	
ณัฐมน หมวกฉิม	21
ปัญหาแรงงานต่างด้าวที่ส่งผลกระทบต่อสังคมไทยในปัจจุบัน	
นรา บรรลือจิตกุล	29
พุทธทัศน์ว่าด้วยหลักการบริหารปกครองรัฐ	
พระมหาสมชาย ไข่นุติสรโณ, กรกต ชำบัณขิต	37
ภาคผนวก	47
คำแนะนำสำหรับผู้แต่ง	48

ภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในตำบลหนองสิม อำเภอกhemmarat จังหวัดอุบลราชธานี*

The Dhammathipateyya Leadership of Local Administrative
Organization Administrator in Nong Sim Sub-District, Khemmarat
District,
Ubon Ratchathani Province

พระชัยยา ฐิตเมโธ

Phra Chaiya Thitameto

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

E-mail: chaiyatunmee@gmail.com

๘-----๘

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็น เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลหนองสิม อำเภอกhemmarat จังหวัดอุบลราชธานี เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ปัจจัยส่วนบุคคลต่างมีความคิดเห็นภาพรวมแตกต่างกันจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ปัญหาและอุปสรรค คือ ประชาชนส่วนใหญ่ขาดการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน ชุมชน สถาบันทางสังคมสังคมตกอยู่ในกระแสบริโภคนิยม ประสบปัญหาการขาดแคลนผู้นำในอุดมคติที่มีวิสัยทัศน์ คุณธรรม ความเสียสละ และเป็นประชาธิปไตย ผู้นำควรมีการจัดประชุมชี้แจงอธิบายให้กับประชาชน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุด

* Received December 1, 2021; Revised December 25, 2021; Accepted December 25, 2021

คำสำคัญ: วัฒนธรรมทางการเมือง; การมีส่วนร่วม

Abstract

This article was to study the level of people's opinions, to compare the people's opinion and the problems, obstacles and recommendations for the Dhammatipateyya style Leadership of local administrators at Nongsim Sub-District, Khemarat District, Ubonratani Province, using Mixed Methods. by overall was at the high level all aspect, Findings were the level of people's opinion on Dhammatipateyya style leadership of local administrators, People with different gender, age, educational level, occupation, incomes to be different rejecting the research hypothesis. Problems and obstacles were that local administrators did not participation from people. Community and social institutes were in consumerism situation, looking for self interest more than interests for all. At present, many organizations lack Dhammatipateyya style leaders with ideology vision, ethics, sacrifice and democratic minds.

Keywords: Leadership; Local Administrative; Organization Administrator.

บทนำ

การปกครองในระบอบประชาธิปไตยในสังคมไทยนั้น เกิดขึ้นในปี 2475 นั้น ซึ่งเป็นการเปลี่ยนมาจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตย ในการปกครองทั้ง 2 รูปแบบนี้ มีความเหมือนกันโดยการใช้อำนาจปกครอง ซึ่งเป็นรูปแบบที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาของสังคมในแต่ละยุคสมัย ที่เป็นไปตามภูมิปัญญา ของตน หลักการในทางพระพุทธศาสนาพบว่า ธรรมาธิปไตยสามารถนำมาสนับสนุน ส่งเสริมเพิ่มประสิทธิภาพของหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยได้ เพื่อให้เกิด ความยั่งยืน พระพุทธองค์กล่าวไว้ว่า ถ้ามีธรรมาธิปไตย ย่อมเจริญรุ่งเรือง เพราะ อุปมาประชาธิปไตยเหมือนร่างกายหรือหุ่นยนต์ ส่วนธรรมาธิปไตยเหมือนจิตใจหรือผู้ บังคับหุ่นยนต์ กล่าวคือ หุ่นยนต์ดี จะต้องมีคนที่มีปัญญาบังคับ จึงจะสามารถดำเนิน ไปสู่เป้าหมายโดยปราศจากภัยพิบัติ (ฉันทิพย์ จำเดิมแผ้วจติก, 2561) ผู้นำที่

ประชาชนทุกกลุ่มในสังคม (ที่แม้จะมีผลประโยชน์ต่างกัน) ต้องการเหมือนกันคือ การยึดถือความถูกต้องและประโยชน์สุขของประชาชนเป็นที่ตั้ง การคุ้มครองสวัสดิภาพ การปราบปรามการทุจริต การกระจายความเท่าเทียมทางเศรษฐกิจ และการเปิดกว้างรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างหลากหลาย สังคมที่เข้มแข็งต้องจริงจังในการตรวจสอบจริยธรรมขั้นพื้นฐานของผู้นำ การปล่อยปละละเลยจะทำให้เกิดวิกฤตจริยธรรมผู้นำและนำไปสู่วิกฤตประเทศอย่างที่เป็นอยู่ เพื่อความสงบสุข ร่มเย็นของประเทศ จำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรฐานและกระบวนการตรวจสอบจริยธรรมขั้นพื้นฐานของผู้นำให้ชัดเจน มิฉะนั้นแล้วประเทศจะต้องเผชิญกับวิกฤตและเกิดความบอบช้ำเพราะความไร้คุณธรรมจริยธรรมของผู้นำในหลายระดับ จริยธรรมดังกล่าวพุทธศาสนาเรียกว่าธรรมาธิปไตย ผู้นำต้องถือธรรมเป็นใหญ่ คือยึดถือหลักการ ความจริง ความถูกต้อง (วิชณุ เครืองาม, 2551)

ดังนั้นปัญหาข้างต้นผู้วิจัย จึงมีความสนใจศึกษาปัญหาของประชาชนที่อาศัยอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสิม อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอุบลราชธานีว่าประชาชนมีความคาดหวังต่อลักษณะภาวะผู้นำทางปัจจัยที่สำคัญต่อความสำเร็จขององค์การทั้งนี้ว่าผู้นำมีภาระหน้าที่ และความรับผิดชอบโดยตรงที่จะต้องวางแผนสั่งการดูแลอย่างไร และควบคุมให้บุคลากรขององค์การปฏิบัติงานต่างๆ ให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายอย่างไร และวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้นำทำอย่างไรหรือมีวิธีการอย่างไรจึงทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชา หรือผู้ตามเกิดความผูกพันกับงานแล้วทุ่มเทความสามารถ และพยายามที่จะทำให้งานสำเร็จด้วยความเต็มใจ ด้านประชาสัมพันธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับบุคลากรที่จะนำไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสิม อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอุบลราชธานีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและเป็นที่ต้องการของประชาชนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลหนองสิม อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลหนองสิม อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอุบลราชธานี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหาและ ข้อเสนอแนะ สำหรับภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลหนองสิม อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอุบลราชธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีแบบผสมผสานวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณกำหนดการวิจัยเชิงสำรวจเก็บข้อมูลจากประชาชนในเขตตำบลหนองสิม อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอุบลราชธานี มีจำนวน 3,900 คน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งอำเภอยางชุมน้อย, 2562) คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโรยามาเน (Taro Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 355 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง และวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลหนองสิม อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก พบว่า รายด้านอยู่ในระดับมากทุก ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านผู้นำจริยธรรม คือ ด้านผู้นำการแลกเปลี่ยน ตามลำดับ
2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลหนองสิม อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอุบลราชธานี โดย

จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่นโดยภาพรวมแตกต่างกัน ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหาเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลหนองสิม อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอุบลราชธานี ประชาชนส่วนใหญ่ขาดการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน ชุมชน สถาบันทางสังคมสังคมตกอยู่ในกระแสบริโภคนิยม ขาดการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมปัจจุบันองค์กรต่าง ๆ ประสบปัญหาการขาดแคลนผู้นำในอุดมคติที่มีวิสัยทัศน์ คุณธรรม ความเสียสละ และเป็นประชาธิปไตยโดยข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่าประชาชนให้ความเห็นว่าผู้นำมีส่วนสำคัญในการกำหนดปัญหา ตัดสินใจวางแผน และรับผิดชอบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนผู้นำควรมีการจัดประชุมชี้แจงอธิบายให้กับประชาชนโดยผู้นำของหมู่บ้านที่มีความใกล้ชิดประชาชนมากที่สุดบังคับใช้กฎหมาย ให้ฝ่ายบริหาร มีจริยธรรม คุณธรรม และมีความยุติธรรมฝึกฝนความสามารถในการใช้อำนาจและชักจูงให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม จนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายและผู้นำเน้นการนำหลักธรรมมาใช้ในการบริหารงานตามหลักพรหมวิหาร 4 ผู้นำควรเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ การประชุมสัมมนาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลหนองสิม อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอุบลราชธานี

1. ระดับภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลหนองสิม อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ประชาชนในตำบลหนองสิม มีความรู้และเข้าใจหลักการที่สำคัญต่อภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคือ ผู้นำต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นยอมรับความ

ต้องการของผู้ตามด้วยการให้วัตถุสิ่งของมีค่าตามที่ต้องการ แต่มีเงื่อนไขแลกเปลี่ยนให้ผู้ตามต้องทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือปฏิบัติหน้าที่ได้สำเร็จตามข้อตกลงอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กอบศักดิ์ มุลมัย (2554) ได้วิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา” ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูผู้สอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลการวิจัย พบว่าประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกัน กัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกศสุตา โกคานิตย์ และกิพา หนูยศ (2560) ได้วิจัยเรื่องบทบาทผู้นำในการพัฒนาท้องถิ่นกรณีศึกษานายกองค้การบริหารส่วนตำบลนาเสียวอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของนายกองค้การบริหารส่วนตำบลนาเสียวในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามเพศมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่าประชาชนที่อายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุวัฒน์ เสงี่ยมกุล และคณะ (2559) ได้วิจัยเรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำท้องถิ่นเทศบาลตำบลทุ่งลาน อำเภอลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา" ผลการเปรียบเทียบความต้องการของประชาชนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำท้องถิ่นตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพของประชาชน พบว่า อายุ ระดับการศึกษาของประชาชนที่มีแตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่าประชาชนที่การศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยวุฒิ วรพินธุ์ และคณะ (2557) ได้วิจัยเรื่อง "คุณลักษณะภาวะผู้นำยุคใหม่กับสมรรถนะการบริหารงานแบบมืออาชีพของปลัดเทศบาลในภาคกลาง"

ผลการวิจัย ระดับความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะภาวะผู้นำยุคใหม่กับสมรรถนะการบริหารงานแบบมืออาชีพของปลัดเทศบาลโดยรวมอยู่ในระดับมากโดยคุณลักษณะภาวะผู้นำด้านความรับผิดชอบต่อความฉลาดทางอารมณ์การสร้างเครือข่ายการจัดการความสัมพันธ์และทักษะการสื่อสารมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะการบริหารงานแบบมืออาชีพของปลัดเทศบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงมีความแตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน

ผลการวิจัย พบว่าประชาชนที่อาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหามานะ พุทธิวิริโย (นามนท) (2555) ได้วิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์” ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอ หนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อยทุกด้านตามลำดับ คือ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านการบริหารและด้านมนุษยสัมพันธ์ ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนแตกต่างกันตามอายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่าประชาชนที่รายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสาวิตตรี คำควร (2555) ได้วิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอฆ้องชัยจังหวัดกาฬสินธุ์” ผลการพบว่า 1) ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยรวมและจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้และอาชีพ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอฆ้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์รายรูปแบบอยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับปานกลาง 2) ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีเพศ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอฆ้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

องค์ความรู้จากการวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ในการวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลหนองสิม อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอุบลราชธานี” ผู้วิจัยสรุปความรู้ได้ดังนี้

ภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลหนองสิม อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอุบลราชธานี

- 1.ด้านผู้นำแลกเปลี่ยน
- 2.ด้านผู้นำเปลี่ยนแปลง
- 3.ด้านผู้นำจริยธรรม

- 1.ราบรื่นและมีประสิทธิภาพ
- 2.บังเกิดผลดี
- 3.จัดสรรงบประมาณอย่างเท่าเทียมกัน
- 4.การนำการเปลี่ยนแปลง วิสัยทัศน์ กลยุทธ์และวัฒนธรรมขององค์การพร้อมไปกับการส่งเสริมการริเริ่มสร้างสรรค์ด้านผลงาน

ภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลหนองสิม อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอุบลราชธานี

ภาพที่ 1 ภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลหนองสิมอำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอุบลราชธานี

องค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์จากงานวิจัย ประชาชน มีความรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตย ทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

1) ด้านผู้นำการแลกเปลี่ยน ประชาชนคิดว่าผู้นำต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นผู้นำยอมรับความต้องการของผู้ตามด้วยการให้วัตถุประสงค์ของมีค่าตามที่ต้องการแต่มีเงื่อนไขแลกเปลี่ยนให้ผู้ตามต้องทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือปฏิบัติหน้าที่ได้สำเร็จตามข้อตกลงผู้นำต้องมีวิสัยทัศน์สร้างสัมพันธ์ภาพแก่ประชาชนและมีมิตรไมตรีต่อผู้อื่น

2) ผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประชาชนคิดว่าผู้นำทางการเมืองมีความสามารถในการสร้างแรงจูงใจและประกอบอาชีพที่สุจริตตรงลงมาเป็นผู้นำทางการเมืองมีการส่งเสริมให้ประชาชนพัฒนาไปพร้อมกันกับหลักคุณธรรมและระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดคือผู้นำทางการเมืองต้องใช้หลักการมีส่วนร่วมในการบริหารงานอย่างเที่ยงธรรมคุณธรรม

3) ด้านผู้นำจริยธรรม ประชาชนคิดว่าผู้นำทางการเมืองเป็นผู้ที่สามารถสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชุมชนในกระบวนการยุติธรรมต้องกระทำอย่างเท่าเทียมกันตรงลงมาเป็นข้อที่ว่าผู้นำทางการเมืองเป็นผู้ที่สามารถสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชุมชนและระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดคือผู้นำทางการเมืองเป็นผู้ที่ทำงานของส่วนราชการทุกหน่วยงานต้องให้โปร่งใส

สรุปผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีความซื่อสัตย์สุจริตรับผิดชอบไม่เห็นแก่พวกพ้องและประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม ควรเป็นบุคคลที่น่ายกย่องศรัทธาเป็นผู้แทนของประชาชนอย่างแท้จริงมีศีลธรรมประจำใจมีพรหมวิหาร4 ถ้าผู้นำมีศีลธรรมจะมีน้ำใจงดงามข้าราชการส่วนท้องถิ่นถือเป็นบุคคลที่มีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องยึดมั่นในจริยธรรมความถูกต้องมีระเบียบถือเป็นคนที่มีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องยึดมั่นในจริยธรรมความถูกต้องมีระเบียบผู้นำจะต้องสร้างความร่วมมือในองค์กรกล้าหาญในการทำงานเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ตลอดเวลามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีมีความเชื่อมั่นและมีความยุติธรรมและมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ผู้นำจะต้องดำเนินไปในความถูกต้องดีงามไม่คดโกงหรือเอาเปรียบประชาชนเห็นประชาชนเป็นเครื่องมือในการปกครองผู้นำจะต้องสร้างความร่วมมือในองค์กรกล้าหาญในการทำงานเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ตลอดเวลามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีมีความเชื่อมั่นและมีความยุติธรรมและมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1) ภาครัฐควรมีนโยบายส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร ซึ่งทักษะการสื่อสารที่ดีของผู้นำจะทำให้สร้างความไว้วางใจกันระหว่างผู้นำกับผู้ใต้บังคับบัญชา ลดความกังวล และทำให้ข้อมูลที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงานมีความกระจ่างชัด

1.2) ภาครัฐควรมีนโยบายส่งเสริมให้บุคลากรยึดหลักคุณธรรม ความสุจริต มีจรรยาบรรณในการปฏิบัติหน้าที่ มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อสามารถให้บริการประชาชนให้ได้รับความรู้ข่าวสารที่ถูกต้อง รวมถึงเป็นการบริหารงานด้วยความโปร่งใส ประชาชนสามารถตรวจสอบขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ได้

1.3) ภาครัฐควรมีนโยบายส่งเสริมการจัดสถานที่ให้บริการแก่ประชาชนอย่างเพียงพอ มีความสะดวกต่อการมาติดต่อ มีขั้นตอนในการให้บริการที่ชัดเจน มีส่วนงานบริการเป็นสัดส่วน รักษาความสะอาดเรียบร้อย และรวมทั้งมีศูนย์ข้อมูลให้ความรู้กับประชาชน เช่น เอกสาร วารสาร วางไว้อ่านขณะรอรับบริการ

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

2.1) ภาครัฐควรส่งเสริมผู้นำที่มีบุคลิกภาพที่ดี คือ มีร่างกายที่ดูสะอาด มีสุขภาพแข็งแรง สามารถควบคุม อารมณ์ได้ดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง วางตัวเหมาะสมตามสถานการณ์ แต่งกายให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม

2.2) ภาครัฐควรส่งเสริมผู้นำที่มีคุณธรรมจริยธรรม ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรมได้แก่ พรหมวิหาร 4 คือ มีความเมตตารักใคร่ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความชื่นชมยินดี และวางตนให้เหมาะสม นอกจากนั้นควรยึดมั่นในทริโอดตปปะ

2.3) ภาครัฐควรส่งเสริมผู้นำที่รู้จัก ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพราะปัจจุบันการบริหารงานด้วยการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสิ่งจำเป็น เทคโนโลยีจึงได้กลายเป็นเครื่องมือที่จะปรับปรุงความสามารถขององค์การในการทำงานให้ดีขึ้น

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

3.1) ควรศึกษาภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของหน่วยงานภาครัฐ อาทิเช่น กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย หรือสถาบันพระปกเกล้า

3.2) ควรมีการกำหนดนโยบายการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้วิธีการฝึกอบรมเป็นแนวทางในการพัฒนา โดยในการพัฒนาศักยภาพภาวะผู้นำสามารถแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1) การฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ เกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำที่ดี และการปฏิบัติตนของผู้นำ ระยะที่ 2) การนำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปปฏิบัติงานในหน่วยงานที่ตนเองทำ และ ระยะที่ 3) ใ้การประเมินผลจากเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน และผู้มาใช้บริการในหน่วยงานนั้น มาเป็นผู้ประเมินผลสัมฤทธิ์ของการฝึกอบรม

3.3) ควรเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบธรรมาธิปไตยของภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

ฉันทิพย์ จำเดิมเผด็จศึก. และ วรณธนพล หิรัญบุรณะ (2561). การส่งเสริมประชาธิปไตยด้วยหลักธรรมาธิปไตย. *วารสารรัชต์ภาคย์*, 12(26), 101-113
วิชณุ เครืองาม. (2551). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

สำนักบริหารการทะเบียน. (2562). *แหล่งข้อมูลจากสำนักทะเบียนอำเภอเขมราฐ ข้อมูลจำนวน ครว้เรือน ณ เดือน มีนาคม 2562*. สืบค้น 25 ธันวาคม 2562, จาก <https://www.bora.go.th>.

กอบศักดิ์ มุลมัย. (2554). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา* (รายงานการวิจัย). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

เกศสุดา โกคานิตย์ และกัฬา หนูยศ. (2560). บทบาทผู้นำในการพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษานายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ, มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 5(พิเศษ), 66-76.

- ภาณุวัฒน์ เสงี่ยมกุล และคณะ (2559). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำท้องถิ่น เทศบาลตำบลทุ่งลาน อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ*, 16(1), 144-152
- ชัยวุฒิ วรพินธุ์ และคณะ. (2557). คุณลักษณะภาวะผู้นำยุคใหม่กับสมรรถนะการบริหารงานแบบมืออาชีพของปลัดเทศบาลในภาคกลาง. *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 19(1), 86-96.
- พระมหามานะ พุทธิวิริโย(นามนันท). (2555). *ภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์* (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สาวิตตรี คำควร (2555). *ภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองชัยจังหวัดกาฬสินธุ์* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. New York: Harper and Row Publications,

การบริหารจัดการนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรกับผลทางกฎหมาย
Management of housing estate juristic persons according
and Legal Consequences

ฉัตรชัย นาถำพลอย

Chatchai Nathamploy

บริษัทซีเอสแอล ลอร์ แอนด์ พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด

C.S.L. Law and Property Co., Ltd.

E-mail: Chatchai@gmail.com

๙-----๓

บทคัดย่อ

การบริหารจัดการนิติบุคคลอาคารหมู่บ้านจัดสรรนั้น จะมีลักษณะที่แตกต่างจากนิติบุคคลประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชน ที่ต้องอาศัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เป็นหลักในการดำเนินการบริหารจัดการ มีวัตถุประสงค์มุ่งแสวงหาผลกำไร แบ่งปันผลกำไร ซึ่งต่างจากการบริหารจัดการนิติหมู่บ้านจัดสรรที่ไม่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาผลกำไรแต่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการชุมชนที่อาศัยอยู่ และรวมบริหารจัดการทรัพย์สินส่วนส่วนกลางร่วมกัน มีคณะกรรมการที่ได้รับเลือกมาจากเจ้าของกรรมสิทธิในที่ดินแปลงจัดสรรเข้ามาบริหารจัดการทรัพย์สินส่วนกลางและไม่ได้รับค่าตอบแทน เป็นเรื่องของจิตสาธารณะ โดยมีพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดินปีพ.ศ.2543 เป็นหลักในการใช้ขับเคลื่อนในการบริหารจัดการ รวมถึงกฎกระทรวง ระเบียบกรมที่ดิน

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ; นิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร; ผลทางกฎหมาย

Abstract

The management of the housing estate juristic person management Will have characteristics that are different from legal entities in the type of limited partnership or limited company or public company That requires the Civil and Commercial Code as the main source of management operations With the objective of seeking profit Profit sharing This is different from the management of housing law, which does not involve profit-making but the management of the communities in which it lives. And collectively manage central property together There is a committee selected from the owner of the ownership of the land allocated to manage the central property and not receive compensation. It's a matter of public mind. With the Land Allocation Act 2000 Is the key for driving management Including ministerial regulations Department of Lands Regulations.

Keywords: Management; housing estate juristic persons; legal results

บทนำ

ในอดีตนั้นเดิมเมื่อกลุ่มผู้ประกอบการที่เป็นเจ้าของที่ดินแปลงใหญ่นำที่ดินมาจัดสรรแบ่งเป็นที่ดินแปลงย่อยแล้วนำที่ดินแปลงย่อยมาทำเป็นโครงการบ้านจัดสรรขายให้แก่ประชาชนที่มีความต้องการบ้านจัดสร้อยู่อาศัยและเมื่อผู้ประกอบการเหล่านั้น ขายโครงการบ้านจัดสรรได้ผลกำไรไปหมดแล้วก็จะปล่อยทิ้งโครงการบ้านจัดสรรไปไม่รับผิดชอบตามคำโฆษณาที่ให้ไว้แก่ผู้ซื้อสร้างความเดือดร้อนให้ผู้ซื้อ พอเรื่องเจียบผู้ประกอบการเหล่านั้นก็กลับมาจัดสร้างโครงการบ้านจัดสรรขึ้นมาใหม่โดยมีการเปลี่ยนแค่ชื่อโครงการ และเมื่อปล่อยขายบ้านจัดสรรให้กับผู้ต้องการบ้านซื้อหมดแล้วผู้ประกอบการก็จะปล่อยทิ้งโครงการบ้านจัดสรรที่ตนได้จัดสร้างขึ้นนั้นอีกวนเวียนอยู่เช่นนี้เกิดปัญหาเดิม ๆ ซ้ำซาก หลายโครงการบ้านจัดสรรปล่อยทิ้งสาธารณูปโภค สาธารณประโยชน์ เช่น ถนนหนทาง ฟุตบาททางเท้า ท่อระบายน้ำระบบไฟฟ้าแสงสว่าง สวนสาธารณะ ที่เป็นทรัพย์สินส่วนกลางชำรุดทรุดโทรมเสื่อมสภาพ ไม่มีความปลอดภัย ผู้ที่ซื้อบ้านจัดสรรได้รับความเดือดร้อน มีเรื่อง

ร้องเรียนเป็นคดีความอยู่เป็นเนืองนิตย์ เป็นปัญหาด้านความสงบสุขของประชาชนแม้จะมีประกาศจากคณะปฏิวัติฉบับที่ 286 เพื่อแก้ปัญหา (ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 286, 2515) สุดท่ายรัฐบาลต้องเข้ามาทำหน้าที่ในการบริหารจัดการบำรุงดูแลรักษาทรัพย์สินส่วนกลางดังกล่าวแทนผู้ประกอบการ กลายมาเป็นภาระให้แก่ภาครัฐหรือหน่วยงานของรัฐ ถ้าอยู่ในเขตเทศบาลนั้นก็ต้องตกเป็นหน้าที่ของเทศบาลแต่ถ้าอยู่ในเขตตำบลองค์การบริหารส่วนตำบลก็ต้องเข้าไปช่วยดูแลและเจียดเงินงบประมาณแผ่นดินเข้าไปช่วย เข้าไปเป็นผู้ดูแลรักษาปรับปรุงแก้ไขสาธารณูปโภคสาธารณประโยชน์ โดยการนำเอาภาษีของแผ่นดินที่จัดเก็บได้มาหักกับงบประมาณในการแก้ไขปัญหาที่ผู้ประกอบการได้สร้างขึ้นเป็นจำนวนมาก ขณะที่ผู้ประกอบการจัดสรรที่ดินมิได้เข้ามารับผิดชอบต่อสาธารณูปโภค สาธารณประโยชน์ รวมถึงบริการสาธารณะที่ตนได้จัดให้มีขึ้นแต่อย่างใด (จุไรพร ภูเฝือก, 2529)

การบริหารจัดการนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร

งานบริหารจัดการนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร เป็นงานที่ต้องแก้ปัญหาสังคมเพื่อให้คุณภาพชีวิตผู้ที่อาศัยอยู่ภายในชุมชนดีขึ้น มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินตัว ตลอดจนทรัพย์สินส่วนกลางที่ต้องมีการบำรุงดูแลรักษาอย่างสม่ำเสมอ โดยมีคณะกรรมการนิติบุคคลที่ได้รับการเลือกตั้งเพื่อให้เข้ามาใช้อำนาจบริหารจัดการ มีเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินในแปลงจัดสรรควบคุมกำกับกับการใช้อำนาจบริหารของคณะกรรมการนิติบุคคลให้เป็นไปตามมติของที่ใหญ่สมาชิก โดยอาศัยพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2543 เป็นหลักในการใช้ขับเคลื่อนในการบริหารจัดการ รวมถึงกฎกระทรวง ระเบียบกรมที่ดิน มีการร่างข้อบังคับนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรที่ได้จัดทำขึ้นโดยผ่านมติที่ประชุมของเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินแปลงจัดสรรซึ่งมีสภาพบังคับทางกฎหมายหากไม่ปฏิบัติตาม ข้อบังคับนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรนั้นแต่ละหมู่บ้านจะมีความแตกต่างกันออกไปตามความประสงค์ของเสียงส่วนใหญ่ของมติที่ประชุม ดังนั้นในการประชุมใหญ่เพื่อจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรนั้นและร่างข้อบังคับเพื่อใช้ร่วมกันนั้นจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้ซื้อที่ดินควรให้ความสำคัญ เนื่องจากข้อบังคับจะเป็นเสมือนแบบแผนหลักปฏิบัติ กำหนดสิทธิและหน้าที่ให้สมาชิกผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ต้องปฏิบัติ รวมถึงคณะกรรมการนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรผู้ซึ่งได้รับเลือกตั้งจะต้อง

บริหารจัดการนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้อบังคับที่ได้มีการจัดทำขึ้น

ในการบริหารจัดการงานนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรจะมีบุคคลที่เกี่ยวข้องหลักๆ 3 ฝ่าย 1. คณะกรรมการนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร เป็นผู้อำนวยการบริหารจัดการรวมถึงพนักงาน เช่น ผู้จัดการนิติบุคคล ชุกรการ พนักงานช่าง พนักงานรักษาความปลอดภัย คนงานสวน เป็นต้น 2. สมาชิกนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร (ลูกบ้าน) และ 3. กรมที่ดิน

1. หน้าที่ของคณะกรรมการนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร

กรรมการหมู่บ้านจัดสรรมาจากการเลือกตั้งของสมาชิกหมู่บ้านจะทำหน้าที่การบริหารจัดการสาธารณูปโภค และให้บริการสาธารณะเช่น การใช้สโมสร การใช้สระว่ายน้ำ สนามเด็กเล่น เป็นต้น

บริหารจัดการระเบียบเกี่ยวกับการอยู่อาศัยและการจราจรภายใน เช่น ห้ามส่งเสียงดังหลังเวลา 20.00 น. ห้ามเลี้ยงสัตว์ที่อาจเกิดอันตรายแก่เพื่อนบ้าน ห้ามจอดรถบนทางเท้า ฯลฯ แม้แต่การยื่นคำร้องทุกข์หรือเป็นโจทก์ฟ้องแทนสมาชิกเกี่ยวกับกรณีที่กระทบสิทธิหรือประโยชน์ของสมาชิกจำนวนตั้งแต่ 10 รายขึ้นไป เช่น มีคนนำรถบรรทุกมาเปิดทางเข้าหมู่บ้าน หรือความเดือดร้อนจากกลิ่นเหม็น น้ำเน่าเสียงดังจากโรงงานที่อยู่ใกล้เคียงหมู่บ้านจัดสรร เป็นต้น

ผู้ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการหมู่บ้านจัดสรรจึงจำเป็นต้องมีวิญญานของการเสียสละ มีจิตสำนึกสาธารณะ ทำงานด้วยความโปร่งใส และเมื่อไหร่ก็ตามที่กรรมการคนใดคนหนึ่งนำเงินส่วนกลางไปใช้ส่วนตัวก็就会有ความผิดฐานยักยอกทรัพย์ทันที โทษถึงติดคุกและต้องชดเชยหนี้ทั้งหมดคืนให้กับนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร

2. สมาชิกนิติบุคคล (ลูกบ้าน)

กฎหมายระบุว่าผู้ซื้อบ้านจัดสรร หรือที่ดินจัดสรรทุกรายจะกลายเป็นสมาชิกนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรโดยอัตโนมัติ ต้องร่วมรับผิดชอบค่าส่วนกลางซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่ ร่วมเสนอแนะกฎเกณฑ์การอยู่อาศัย การใช้พื้นที่ส่วนกลาง ฯลฯ ซึ่งหมายความว่าสมาชิกนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรก็ต้องมีหน้าที่ไปประชุมในที่ประชุมใหญ่ของหมู่บ้าน ค่าส่วนกลางจ่ายตามขนาดพื้นที่ / ประเภทใช้งานการบริหารจัดการในการทำหน้าที่ของนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรอยู่ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการหมู่บ้านและที่

ประชุมใหญ่ของสมาชิกหมู่บ้านในทุก ๆ เรื่องโดยเฉพาะการกำหนดอัตราการเรียกเก็บเงินค่าส่วนกลางรายเดือนจะต้องได้รับความเห็นชอบจากมติของที่ประชุมใหญ่ของสมาชิกหมู่บ้าน

3. กรมที่ดิน

กรมที่ดินจะเป็นหน่วยงานโดยตรงในการรับจดทะเบียนจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร เสมือนกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์ที่รับจดทะเบียนจัดตั้งนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนบริษัทจำกัด นิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรตั้งอยู่ในเขตอำเภอใดหนึ่ง ตัวแทนผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินแปลงจัดสรรจะต้องนำเอกสารต่างๆ เช่น เอกสารวาระการประชุมเพื่อให้มีการยื่นจดทะเบียนจัดตั้งนิติบุคคลพร้อมด้วยร่างข้อบังคับของนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร ไปยื่นต่อเจ้าพนักงานที่ดินในเขตหรืออำเภอหนึ่ง

ดังนั้นผู้ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านจัดสรร ควรจะเข้าประชุมสมาชิกหมู่บ้านทุกครั้งเพื่อปกป้องสิทธิประโยชน์ของตัวเองสมาชิกเองโดยอัตราค่าเรียกเก็บเงินค่าส่วนกลางมักจะ

เท่าๆ กันในหมู่บ้านจัดสรรที่มีขนาดเท่ากันและใช้ประโยชน์จากบ้านเพื่อการอยู่อาศัยอย่างเดียวกันสำหรับหมู่บ้านจัดสรรที่มีบ้านขนาดแตกต่างกันไป เช่น บ้านเดี่ยว บ้านแฝด คอนโด ฯลฯ เจ้าของบ้านขนาดแตกต่างกันก็มีหน้าที่จ่ายเงินค่าส่วนกลางในอัตราที่เพิ่มขึ้นตามขนาดของพื้นที่ หรือหากนำบ้านไปทำเป็นร้านอาหาร โรงเรียนอนุบาล เปิดบริษัท ฯลฯ ซึ่งเป็นการใช้งานที่นอกเหนือจากการอยู่อาศัย ก็ต้องจ่ายค่าส่วนกลางที่ต่างออกไป ซึ่งก็แล้วแต่จะตกลงในที่ประชุมใหญ่ประจำหมู่บ้าน

สรุป การบริหารจัดการนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรเป็นการบริหารจัดการภายใต้ข้อบังคับของหมู่บ้านที่ร่วมกันจัดทำขึ้น มีการจัดสรรหน้าที่ความรับผิดชอบออกเป็นส่วนงาน เช่น ฝ่ายบริหารจะมีประธานคณะกรรมการนิติบุคคลมีอำนาจในการลงนามผูกพันต่อองค์กรภายในและภายนอก แต่หากเป็นเอกสารที่เกี่ยวกับการเงินจะต้องมีกรรมการฝ่ายการเงินร่วมลงนาม มีงบประมาณรายได้มาจากการจัดเก็บค่าส่วนกลางทั้งนี้สำนักงานที่ดินจะเป็นผู้ตรวจสอบรายรับรายจ่าย นิติบุคคลจะต้องส่งบัญชีรับจ่ายประจำเดือนและงบดุลให้กับสำนักงานที่ดินและต้องปิดประกาศแจ้งให้สมาชิกผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในแปลงจัดสรรในที่เปิดเผยหรือที่ทำการนิติบุคคลทุกเดือน

กฎหมายที่เกี่ยวเนื่องนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร

นิติบุคคลจะมีขึ้นได้ก็แต่โดยอาศัยอำนาจแห่งประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 65) นิติบุคคล เป็นบุคคลประเภทหนึ่งเกิดขึ้นเพราะอาศัยอำนาจแห่งบทบัญญัติของกฎหมาย นิติบุคคลเมื่อได้จัดตั้งขึ้นโดยบทบัญญัติของกฎหมายแล้ว กฎหมายได้รับรองสถานะของนิติบุคคลเป็นบุคคลอีกประเภทหนึ่งต่างหากจากบุคคลธรรมดา มีสิทธิและหน้าที่ต่างๆ ตามบทบัญญัติทั้งปวงแห่งกฎหมายในขอบวัตถุประสงค์ ตามข้อบังคับหรือตราสารจัดตั้ง นิติบุคคลเป็นบุคคลที่มีขึ้นได้ด้วยอาศัยอำนาจแห่งบทบัญญัติของกฎหมาย มีนักกฎหมายหลายท่านได้อธิบายความหมายของคำว่า “นิติบุคคล” ซึ่งมีความหมายที่ใกล้เคียงกัน เช่นนิติบุคคลที่กฎหมายสมมุติขึ้นนี้ไม่ใช่บุคคลที่มีชีวิตจิตใจ กฎหมายเรียกวานิติบุคคลต้องมีกฎหมายบัญญัติไว้ จึงจะมีสภาพบุคคลขึ้นได้ แต่ไม่จำเป็นต้องเป็นชนิดที่ระบุไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อาจก่อตั้งขึ้นเป็นนิติบุคคลโดยกฎหมายอื่นก็ได้ (จิตติ ตึงศภัทย์, 2557)

กฎหมายที่ใช้บังคับในการจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรที่สำคัญจะมีด้วยกัน 4 ฉบับ

1. พระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2543
2. กฎกระทรวงว่าด้วยการขอจดทะเบียนจัดตั้ง การบริหาร การควบคุม และการยกเลิกนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร
3. ระเบียบคณะกรรมการการการจัดสรรที่ดินกลางว่าด้วยการจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรหรือนิติบุคคลตามกฎหมายอื่นและการขออนุมัติดำเนินการเพื่อการบำรุงรักษาสาธารณูปโภค พ.ศ. 2545
4. ระเบียบคณะกรรมการการการจัดสรรที่ดินกลางว่าด้วยการกำหนดค่าใช้จ่ายหลักเกณฑ์และวิธีการจัดเก็บค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาและการจัดการสาธารณูปโภค และการจัดทำบัญชี พ.ศ. 2545 (ศิริพัฒน์ ศรีจันทร์, 2546)

นิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรนั้นเป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ.2543 มีลักษณะเป็นกฎหมายที่กระจายอำนาจให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกันเองภายในชุมชน งานบริหารจัดการนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรเป็นงานที่ต้องแก้ปัญหาสังคมเพื่อให้คุณภาพชีวิตผู้ที่อาศัยอยู่ภายในชุมชนดีขึ้น มีความปลอดภัยใน

ชีวิตและทรัพย์สินตัว ตลอดจนทรัพย์สินส่วนกลางที่ต้องมีการบำรุงดูแลรักษาอย่างสม่ำเสมอ ข้อบังคับนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรนั้นแต่ละหมู่บ้านจะมีความแตกต่างกันออกไปตามความประสงค์ของเสียงส่วนใหญ่ของมติที่ประชุม ดังนั้นในการประชุมใหญ่เพื่อจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรนั้นและร่างข้อบังคับเพื่อใช้ร่วมกันนั้นจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้ซื้อที่ดินควรให้ความสำคัญ เนื่องจากข้อบังคับจะเป็นเสมือนแบบแผนหลักปฏิบัติ กำหนดสิทธิและหน้าที่ให้สมาชิกผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ต้องปฏิบัติตามคณะกรรมการนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรผู้ซึ่งได้รับเลือกตั้งจะต้องบริหารจัดการนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรให้เป็นไปตามข้อบังคับ

สรุป

สรุปได้ว่าการบริหารจัดการนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรกับผลทางกฎหมายนั้นเป็นการผสมรวมกันระหว่างแนวคิดที่ถือว่านิติบุคคลเกิดขึ้นเพราะผลของสัญญาหรือเพราะมีนิติสัมพันธ์ต่อกันที่เกิดจากสัญญา (Contractual theory) และทฤษฎีที่ยึดถือนิติบุคคลเกิดจากการรวมกลุ่มของคณะบุคคล (Aggregate theory) กล่าวคือนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรนั้น สืบเนื่องมาจากการมีนิติสัมพันธ์ต่อกันที่เกิดจากสัญญาซื้อขายที่ดินระหว่างผู้จัดสรรที่ดินกับผู้ซื้อที่ดินจัดสรร เข้าหลักทฤษฎีที่ถือว่านิติบุคคลเกิดขึ้นเพราะผลของสัญญาหรือเพราะมีนิติสัมพันธ์ต่อกันที่เกิดจากสัญญา (Contract theory) และหากภายหลังครบกำหนดระยะเวลาที่ผู้จัดสรรที่ดินรับผิดชอบในการบำรุงรักษาสาธารณูปโภค ตามมาตร 23 (5) แล้วผู้จัดสรรที่ดินได้แจ้งให้ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรภายในระยะเวลาที่กำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากผู้จัดสรรที่ดิน และผู้ซื้อที่ดินจัดสรรได้รวบรวมจำนวนผู้ซื้อที่ดินจัดสรรด้วยกัน จำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนแปลงย่อยตามแผนผังโครงการ เพื่อประชุมลงมติเห็นชอบร่วมกันจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรซึ่งการรวมกลุ่มของผู้ซื้อที่ดินจัดสรรจำนวนดังกล่าวเป็นการรวมกลุ่มเป็นคณะบุคคลจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร เข้าหลักทฤษฎีที่ยึดถือนิติบุคคลเกิดจากการรวมกลุ่มของคณะบุคคล (Aggregate theory)

เอกสารอ้างอิง

ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 286 (2515, 29 พฤศจิกายน). ราชกิจจานุเบกษา. ฉบับพิเศษ เล่มที่ 89 ตอนที่ 182.

จุไรพร ภูเฝือก. (2529). *การจัดสรรที่ดินของเอกชน* (วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประมาณ เลื่องวัฒนะวิช. นิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรเรื่องควรรู้คนอยู่หมู่บ้าน. สืบค้น กุมภาพันธ์ 2563, จาก [http:// www.softbizplus .com/home](http://www.softbizplus.com/home).

จิตติ ดิงศกัทย. (2557). คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศิริพัฒน์ ศรีจันทร์. (2546). *แนวทางการบริหารจัดการนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น* (รายงานการวิจัย). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนไทย

POlitical Participation of Thai Youth

ณฐมน หมวกฉิม

Nathamon Muakchim

สถาบันรัชต์ภาคย์

Rajapark Institute

E-mail: lux-nitta@hotmail.com

๙-----๙

บทคัดย่อ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนไทยจะแสดงออกในลักษณะการแสดงความเห็น การสนทนาพูดคุย และการปฏิบัติหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งองค์ประกอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนไทยประกอบไปด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม 2) ด้านความรู้ความเข้าใจการเมือง 3) ด้านการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง 4) ด้านอุดมการณ์ทางการเมือง และ 5) ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งเป็นการสะท้อนถึงสถานการณ์ทางการเมืองปัจจุบันในสายตาของเยาวชนไทยที่ยังคงมองเห็นประโยชน์ในด้านการสร้างความสมานฉันท์ที่จะเป็นการช่วยลดความเสียหายทางการเมืองที่อาจจะเกิดขึ้นต่อประชาชนสังคมและประเทศชาติ

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม; การมีส่วนร่วมทางการเมือง; เยาวชนไทย

Abstract

Political participation of Thai youth mostly appears in the form of expressing opinion, conversation and using yheir rugth to vote. Political participation of Thai Youth consists of 5 main factors: 1) Membership of a Social group, 2) Knowledge and Understanding of Politics, 3) Perception of Political News, 4) Political ideology, and 5) Political Participation. The body

of Knowledge gained from the results reflects the current political situation and can be beneficial for effective damage reduction as well as increasing harmony among the population, society, and the nation in the future.

Keywords: Participation; Thai Youth; Political

บทนำ

ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตั้งแต่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 ที่มักเรียกว่า “ปฏิวัติสยาม” (Siam Revolution) จากวันนั้นถึงวันนี้ รวมระยะเวลาหลายสิบปีที่ผ่านมาพลเมืองไทยส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตยที่น้อยมาก (สมบัติ อารังธัญวงศ์, 2549) พลเมืองไทยเริ่มมีความสนใจและมีการพัฒนาสู่ความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้นถ้าเทียบกับในอดีต แต่ก็ยังดูเหมือนว่าการพัฒนาทางการเมืองของพลเมืองไทยก็ยังช้าอยู่มากหากเมื่อเทียบกับสภาพของสังคมโลก (สุรพงษ์ ชัยนาม, 2545) ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบทางด้านลบ ที่จะทำให้เกิดกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองไทย ถูกกดทับด้วย ทุนนิยม จนความรู้สึกละเลยและความตระหนักแห่งความเป็นไทยไม่สามารถที่จะถ่ายทอดต่อจากรุ่นสู่รุ่นได้ ประกอบกับการที่ประเทศไทยจะต้องเข้าร่วมเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียน นั่นก็จะทำให้ประชาชนของประเทศเพื่อนบ้านไหลเข้ามาประเทศไทย และ สังคมไทยจะกลายเป็นสังคมที่มีความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม (ณรงค์ โพธิ์พฤษานันท์, 2556) นอกจากนั้นกระแสโลกาภิวัตน์ทำให้เกิดการพัฒนาสื่อและสังคมโซเชียลเน็ตเวิร์กอย่างรวดเร็ว เยาวชนไทยสามารถรับรู้และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอีกได้อีกช่องทางหนึ่งที่จะสามารถทำให้เยาวชนไทยเข้าใจถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของตนที่พึงควรจะทำได้ของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขได้มากขึ้น เป็นการสร้างความตระหนักในสิทธิ หน้าที่ ในการเห็นสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ประกอบกับสถาบันทางสังคมส่งเสริมและเห็นความสำคัญในการปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้แก่เยาวชนอย่างจริงจัง (เปรมศักดิ์ แก้วมรกต, 2561)

ดังนั้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนไทยจะมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการร่วมกันส่งเสริมให้เยาวชนสามารถเป็นพลเมืองในสังคมประชาธิปไตย ที่แสดงถึงการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย โดยจะเริ่มตั้งแต่การเรียนรู้และการทำความเข้าใจในหลักการและแนวคิดการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ตระหนักในคุณค่า เกิดความรัก ความศรัทธาระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย พร้อมทั้งจะปฏิบัติตนในการมีส่วนร่วมและเป็นพลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย มีจิตสาธารณะ ยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรมในการดำรงชีวิตจนเกิดพฤติกรรมประชาธิปไตยในสังคม ตลอดจนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยได้อย่างเต็มศักยภาพต่อไป (สำนักการพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2559)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยถือเป็นหัวใจสำคัญในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบอบประชาธิปไตย เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นร่วมตัดสินใจต่อการเมืองการปกครองของประเทศ และที่สำคัญการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนนั้นเป็นการตรวจสอบการใช้อำนาจอธิรัฐและควบคุมการทำงานของฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และเจ้าหน้าที่ภาครัฐได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้การมีส่วนร่วมทางการเมือง ยังเป็นทั้งเป้าหมายและกระบวนการทางการเมือง สำหรับเยาวชนการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยสามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น เมื่ออายุครบ 18 ปีบริบูรณ์ การไปใช้สิทธิเลือกตั้งทั้งระดับประเทศหรือระดับท้องถิ่น ในวันออกเสียงเลือกตั้ง การใช้สิทธิดังกล่าวเป็นการแสดงออกทางการเมือง และเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยได้ง่ายที่สุด การเลือกตั้งไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งระดับประเทศหรือการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น หากเยาวชนคนรุ่นใหม่ใส่ใจและตระหนักถึงความสำคัญของการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เลือกคนที่ชอบและคนที่ใช่เข้าไปทำหน้าที่แทนตนในการบริหารประเทศ เยาวชนคนรุ่นใหม่ก็จะเป็นพลังขับเคลื่อนระบอบประชาธิปไตยให้เกิดการพัฒนาก้าวหน้ามั่นคงต่อไป

นอกจากนั้นเยาวชนที่มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันออกเสียงประชามติสามารถใช้สิทธิได้ การออกเสียงประชามติเป็นกลไกของการมีส่วนร่วม

ทางการเมืองรูปแบบหนึ่งเพื่อให้สิทธิแก่ประชาชนหรือเยาวชนในการแสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญ ๆ ของประเทศ และเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือเยาวชนได้แสดงความต้องการที่แท้จริงของตนให้รัฐบาลทราบ ส่วนการเข้าร่วมในกิจกรรมทางการเมืองในสถานศึกษาเป็นกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อเยาวชนไทยให้เป็นส่วนหนึ่งในการมีส่วนร่วมทางการเมืองควบคู่กับการเรียนในสถานศึกษา ประกอบกับประเทศไทยมีพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 (พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐, 2550) โดยมีจุดมุ่งหมายให้มีการพัฒนาเด็กและเยาวชนในวิถีทางประชาธิปไตยโดยรู้จักเคารพสิทธิผู้อื่น รวมทั้งเคารพกฎกติกาของสังคม รู้จักคิดอย่างมีเหตุผลและมุ่งมั่นพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ช่วยเหลือผู้อื่นโดยมีจิตอาสา ตลอดจนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน สังคมและประเทศชาติ เยาวชนยังสามารถเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยการติดตามข้อมูลข่าวสารด้านการเมือง ตรวจสอบการทำงาน และพฤติกรรมของนักการเมือง สนับสนุนผู้สมัครและพรรคการเมืองที่ดีต่อต้านนักการเมืองที่ไม่ดี รวมทั้งให้ความร่วมมือกับทางราชการในการพัฒนาประเทศ เช่น เสียภาษี ปฏิบัติตามกฎหมาย ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี คัดค้านนโยบายที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ส่วนรวม โดยศึกษาข้อเท็จจริงให้ถี่ถ้วน ชุมชนคัดค้านโดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ร่วมกันปกป้องสิทธิของตนไม่ให้ถูกละเมิดและเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องทางการเมืองให้กับประชาชนทั่วไปหรือเยาวชนในท้องถิ่นของตน (สำนักการพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2559)

ประเด็นสำคัญที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนไทย ในระบบประชาธิปไตย

ประเด็นสำคัญที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนไทยในระบบประชาธิปไตย โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม ซึ่งสถาบันที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อเยาวชนไทยคือสถาบันครอบครัวซึ่งบุคคลในครอบครัวมีความใกล้ชิดและเป็นสถาบันแรกที่ปลูกฝังทุกๆ คำสอน ค่านิยม และความเชื่อต่างๆ จึงเป็นสถาบันที่มีอิทธิพลมากที่สุด ส่วนรองลงคือสถาบันการศึกษา โดยให้ความรู้และกิจกรรมที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

ร่วมและการสนับสนุนการมีส่วนร่วมจากสถาบันต่าง ๆ เช่น การไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด และที่สำคัญทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันแต่ก็เป็นการมีส่วนร่วมในระยะเวลาสั้นๆตอนลงคะแนนเสียงใช้สิทธิเท่านั้น

2. ด้านความรู้ความเข้าใจทางการเมือง เยาวชนไทยมีความสนใจเกี่ยวกับข่าวสารทางการเมืองสามารถพูดคุยให้ความรู้แก่บุคคลที่ใกล้ชิดได้เพราะว่าการพูดคุยให้ความรู้เป็นรูปแบบที่กระทำได้ง่ายและสะดวกที่สุด ซึ่งนอกจากจะพูดคุยให้ความรู้แลกเปลี่ยนประเด็นทางการเมืองแล้วยังโน้มน้าวให้บุคคลอื่นคล้อยตามในสิ่งที่ตนคิด เช่น เด็กที่เพิ่งก้าวสู่รั้วมหาวิทยาลัยที่เริ่มสนใจการเมืองเมื่อปี พ.ศ. 2557 ซึ่งเป็นปีที่การเมืองปิดเพราะถูกยึดอำนาจจนถึงเด็กที่จบแล้วเป็นบัณฑิตในปี พ.ศ. 2561 คนกลุ่มนี้ก็ยังไม่เคยอยู่ในระบบสังคมการเมืองแบบเปิดเลย รวมทั้งไม่เคยเห็นบรรยากาศการตรวจสอบรัฐบาลของฝ่ายค้านแบบจริงจังเลย ดังนั้นเด็กที่เติบโตมาในสภาพการเมืองแบบปิดเช่นนี้ ถึงแม้จะมีทหารเข้ามาคอยสอดส่องดูแลหรือเรียกคนไปปรับทัศนคติอยู่เป็นระยะ ๆ ซึ่งเด็กที่เติบโตมาในสภาพแวดล้อมแบบนี้ก็อาจมีวิธีคิดทางการเมืองที่แตกต่างกันไป ซึ่งมีแนวโน้มจะทำให้คนรุ่นใหม่กลายเป็นคนเบื่อหน่ายทางการเมืองหรือคิดในทางลบว่าการเมืองเป็นเรื่องไกลตัวที่น่าเบื่อหน่าย จนทำให้ไม่อยากเข้ามายุ่งเกี่ยวกับการเมือง ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่โดยตรงของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ต้องรณรงค์ว่า การเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน อีกทั้งต้องลงลึกไปถึงระดับสถานศึกษาเพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ ให้ความรู้หรือประชาสัมพันธ์แบบจริงจังเพื่อให้คนรุ่นใหม่ออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งกันมากขึ้น รวมถึงต้องใช้สื่อออนไลน์ให้มากขึ้นเพื่อให้กระชับ เข้าใจง่าย และสะดวกต่อการให้ความรู้

3. ด้านการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ซึ่งเยาวชนไทยแสดงบทบาทต่อกระบวนการมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตยโดยอาศัยระบบการสื่อสารผ่านสื่อต่างๆ เช่น ระบบโซเชียลเน็ตเวิร์ก เป็นการพูดคุยสื่อสารผ่านได้หลายช่องทางมากขึ้น ทำให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่างๆ ทางการเมืองได้ง่าย สะดวก รวดเร็วมากขึ้น ทำให้เยาวชนได้รู้จักว่า ประชาธิปไตยคืออะไร สื่อต่างๆ ควรเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับบ้านเมือง เรื่องประชาธิปไตยลงไปด้วย ชวนกันไปเลือกตั้งพี่ชวนน้องชวนพี่เป็นกิจกรรมสร้างสรรค์ประชาธิปไตยให้เกิดการตื่นตัว ให้ความสนใจการเลือกตั้งมากขึ้น มีบริการให้ความรู้ด้านประชาธิปไตยแก่ชุมชน และรณรงค์ให้คนมาเลือกตั้งมาก ๆ ดังนั้นสื่อที่

ดีต้องมีจรรยาบรรณและความรับผิดชอบต่อสังคมในการเสนอข้อมูลที่ถูกต้องต่อสาธารณชนด้วย

4. ด้านอุดมการณ์ทางการเมืองคืออุดมการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาจากอิทธิพลสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ความจำเป็นในความอยู่รอด และเพื่อดำรงชีวิตอย่างมีหลักประกันในสังคมแบบใหม่ ทำให้มนุษย์พัฒนาอุดมการณ์ที่สอดคล้องกับสภาพของสังคมปัจจุบันขึ้น ดังนั้นควรมีการปลูกฝังอุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตยให้แก่เยาวชนไทยโดยการเริ่มจากสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษาโดยให้ความรู้เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่แท้จริง รัก ห่วงแหน และศรัทธาในระบอบประชาธิปไตย ประพฤติปฏิบัติตนเคารพสิทธิและหน้าที่ให้ถูกต้องเหมาะสม

5. ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนได้แบ่งประเด็นออกเป็น 3 ด้าน ซึ่งได้แก่ 1) การเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองเยาวชนไทยมีลักษณะการชักชวนให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้งพร้อมทั้งพูดคุยแลกเปลี่ยนประเด็นทางการเมืองทั้งในระดับชุมชนและระดับชาติ 2) ตลอดจนไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้งเยาวชนส่วนใหญ่จะได้รับการปลูกฝังและสนับสนุนจากครอบครัวหรือประสบการณ์ของญาติที่ได้ถ่ายทอดกันมา ทั้งนี้เพราะสถาบันครอบครัวเป็นสถาบันที่ใกล้ชิดและปลอดภัยที่สุดสำหรับการจะพูดคุยในประเด็นทางการเมืองจึงทำให้เยาวชนเกิดความสนใจทางการเมือง 3) ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ที่ถูกต้อง ทั้งด้านสิทธิและหน้าที่ของตนในระบอบประชาธิปไตย จึงส่งผลต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นอย่างยิ่งขึ้น

สรุป

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนไทยจะแสดงออกในลักษณะการแสดงความคิดเห็น การสนทนาพูดคุย และการปฏิบัติหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งองค์ประกอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนไทยประกอบไปด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม ซึ่งสถาบันที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อเยาวชนไทยคือสถาบันครอบครัวซึ่งบุคคลในครอบครัวมีความใกล้ชิด 2) ด้านความรู้ความเข้าใจการเมือง เป็นความสนใจเกี่ยวกับข่าวสารทางการเมืองสามารถพูดคุยให้ความรู้

แก่บุคคลที่ใกล้ชิดได้เพราะว่าการพูดคุยให้ความรู้เป็นรูปแบบที่กระทำได้ง่ายและสะดวกที่สุด ซึ่งนอกจากจะพูดคุยให้ความรู้ แลกเปลี่ยนประเด็นทางการเมือง 3) ด้านการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองเป็นการแสดงบทบาทต่อกระบวนการมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตยโดยอาศัยระบบการสื่อสารผ่านสื่อต่างๆ เช่น ระบบโซเชียลเน็ตเวิร์ก ซึ่งสื่อสารผ่านได้หลากหลายช่องทางมากขึ้น 4) ด้านอุดมการณ์ทางการเมือง จะแสดงการแก้ปัญหาจากอิทธิพลสิ่งแวดล้อมต่างๆ ความจำเป็นในความอยู่รอด และเพื่อจะดำรงชีวิตอย่างมีหลักประกันในสังคมแบบใหม่ และ 5) ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองเยาวชนไทยมีลักษณะการไปใช้สิทธิเลือกตั้งและชักชวนกันไปใช้สิทธิเลือกตั้ง จุดนี้จึงเป็นการสะท้อนถึงสถานการณ์ทางการเมืองปัจจุบันในสายตาของเยาวชนไทยที่ยังคงมองเห็นประโยชน์ในด้านการสร้างความสมานฉันท์ที่จะเป็นการช่วยลดความเสียหายทางการเมืองที่อาจจะเกิดขึ้นต่อประชาชนสังคมและประเทศชาติ

ข้อเสนอแนะ

1. ทุกฝ่ายควรสร้างความเข้าใจในหลักพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญและสาระสำคัญของพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนแก่ประชาชนส่งเสริมกลไกการตรวจสอบการทุจริตที่โปร่งใสเป็นอิสระเป็นกลางและสนับสนุนการตรวจสอบของภาคประชาสังคม
2. การสร้างพื้นที่การมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกภาคส่วนและความรู้สึกเป็นเจ้าของกระบวนการปฏิรูปประเทศและการสร้างความปรองดองเพื่อกำหนดกติกาในการอยู่ร่วมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
3. นักการเมืองทุกคนต้องยึดถือจริยธรรมและจรรยาบรรณในอาชีพภาคการเมืองควรปรับปรุงกระบวนการคัดสรรบุคคลเข้าสู่ระบบการเมืองให้มีความเหมาะสมเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีจริยธรรมเข้าสู่ระบบการเมืองเพื่อพัฒนาการเมืองไทยให้มีประสิทธิภาพ
4. รัฐต้องสร้างความเชื่อมั่นต่อหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมว่าทำหน้าที่อย่างอิสระเป็นกลางและไม่ถูกแทรกแซงโดยหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายต้องแสดงความเป็นกลางโดยยึดถือหลักกฎหมายอย่างเคร่งครัดและต้องส่งเสริมการสร้างความ

เข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับหลักนิติธรรมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางในการ
ผดุงหลักนิติธรรมในประเทศไทย

5. กองทัพอากาศยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยโดยการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้ง
ต้องเป็นไปโดยสันติวิธีด้วยวิถีทางตามระบอบประชาธิปไตยโดยไม่สนับสนุนและ
หลีกเลี่ยงการรัฐประหารอย่างเด็ดขาดและคุ้มครองเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น
ตามกรอบของกฎหมายรวมทั้งคุ้มครองไม่ให้บุคคลถูกคุกคามจากการใช้เสรีภาพ
ดังกล่าว

6. สื่อต้องระมัดระวังและรับผิดชอบต่อสังคมโดยนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่
ถูกต้องครบถ้วนและรอบด้านแก่สาธารณชนตามกรอบของจริยธรรมวิชาชีพรวมทั้งรัฐ
ต้องสนับสนุนให้มัลกลไกป้องกันการแทรกแซงและคุกคามการทำงานของสื่อมวลชนและ
ไม่ใช้มาตรการปิดสื่อหรือเข้าไปมีอิทธิพลใดๆ ต่อสื่อหรือมาตรการอื่นใดที่กระทบต่อ
เสรีภาพในการแสดงออกของสื่อ

เอกสารอ้างอิง

- ณรงค์ โพธิ์พฤษานันท์. (2556). *อาเซียนศึกษา*. กรุงเทพฯ: แมคกรอ-ฮิล.
- เปรมศักดิ์ แก้วมรกต. (2561). วัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่นใน
สังคมพหุวัฒนธรรม : กรณีศึกษา อำเภอบางบาล จังหวัดสงขลา.
วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, 12(ฉบับพิเศษ), 218 - 225.
- พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550. (2551, 14
มกราคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 125 ตอน9 ก. หน้า 1.
- สมบัติ อารังธัญญวงศ์. (2549). *การเมืองไทย*. กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.
- สำนักงานพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2559). *เยาวชนกับการมีส่วนร่วม
ร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย, 2559, สืบค้น 1 กุมภาพันธ์ 2563, จาก*
https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/download/article_20180531105556.pdf,
- สุรพงษ์ ชัยนาม. (2545). *อาเซียนในสหประชาชาติใหม่*. กรุงเทพฯ: เติมร้อย.

ปัญหาแรงงานต่างด้าวที่ส่งผลกระทบต่อสังคมไทยในปัจจุบัน

The problem of foreign workers affecting Thai society today

นรา บรรลิตกุล

Nara Bunlikitkul

สำนักงานกฎหมายบี.แอล.ซี

B.L.C. Law Office

E-mail: Narabunlikitkul@mcu.ac.th

๙-----๖

บทคัดย่อ

ปัญหาแรงงานต่างด้าวและแรงงานเถื่อนที่หลบหนีเข้าเมืองโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายเป็นปัญหาสำคัญที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงภายในสังคมไทย สาเหตุเนื่องมาจากการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจและการแข่งขันอย่างรุนแรงภายใต้ ยุคนวัตกรรมด้านอุตสาหกรรม ทำให้เกิดผลกระทบโดยตรงต่อโครงสร้างด้านแรงงาน โดยเฉพาะตลาดผู้ใช้แรงงานพื้นฐาน ซึ่งถูกปฏิเสธจากแรงงานคนไทยในประเทศ ส่วนใหญ่จะเป็นงานที่ใช้แรงงานโดยตรงไม่ต้องการทักษะหรือความชำนาญเฉพาะแต่อย่างใด แรงงานต่างด้าวจึงเข้ามามีบทบาทในด้านการผลิตและการบริการของสังคมไทย รวมถึงตลาดแรงงานมีความต้องการแรงงานสูงขึ้น จึงเกิดการแย่งชิงแรงงานมากขึ้น ส่งผลให้มีแรงงานต่างด้าวอพยพเข้ามาประเทศไทยทั้งถูกต้องและไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งนำไปสู่ปัญหาต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อสังคมไทยในปัจจุบัน

คำสำคัญ: แรงงานต่างด้าว; สังคมไทย

Abstract

The problems of foreign worker and illegal worker were terrible problems that caused impact on internal security in Thai society. The causes were due to the economic growth and intense competition under the era of industrial innovation. That cause was directly impacted on the worker structure especially the basic worker market which was rejected by Thai workers in the country. The most jobs in country were only worker, not required specific skills or expertise. Therefore, foreign worker was a role in the production and service of Thai society including the worker market which had higher demand for worker then there were a more rapacious for worker. That cause resulted to entering to Thailand of foreign worker by lawful and illegal which became to various problems that affected to Thai society in the present.

Keywords: Foreign workers; Thai society

บทนำ

แรงงานเป็นหนึ่งในปัจจัยที่สำคัญทั้งด้านการผลิตและบริการ ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ อีกทั้งตลาดแรงงานมีความต้องการแรงงานสูงขึ้นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แรงงานต่างด้าวจึงเข้ามามีบทบาทมากขึ้น รวมถึงการต้องการแรงงานเข้ามาทดแทนงานที่ไม่เป็นที่ต้องการของคนไทย ความต้องการแรงงานต่างด้าวมียอดที่สูงขึ้นเนื่องจากค่าแรงถูกและไม่ต้องจัดหาสวัสดิการจำนวนมากเช่นเดียวกับคนไทย ทำให้แรงงานต่างด้าวเป็นที่ต้องการของผู้ประกอบการไทยอย่างสูงโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการผลิตและการบริการ ทำให้จำนวนแรงงานดังกล่าวเพิ่มจำนวนขึ้นทุกปี และได้เข้ามาอาศัยอยู่ในเมืองไทยเป็นการถาวร เนื่องจากรายได้และชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีกว่าในประเทศของตนเอง รวมทั้งการย้ายถิ่นฐานเพราะภัยทางการเมือง ก็ได้มีความแตกต่างจากสถานะของผู้พวยพวยย้ายถิ่นฐาน แต่สิ่งที่น่าสนใจกว่าคือการยอมรับชะตากรรมและความเป็นอยู่ของแรงงานต่างด้าว ทำให้สถานะทางสังคมคนเหล่านี้ไม่เปลี่ยนแปลงมากแต่อย่างใด (โยธิน อินทรประสงค์, 2558) นอกจากนี้ปัญหาสำคัญ

อีกประการหนึ่งที่เป็นผลพวงจากการเป็นผู้ย้ายถิ่นที่ผิดกฎหมาย เกิดปัญหาการค้ามนุษย์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสังคมไทยทั้งในด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ เป็นปัญหาทางสังคมที่มีต้นเหตุปัญหาทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม รวมถึงสายสัมพันธ์ระหว่างผู้ย้ายถิ่นของแรงงานต่างด้าวและกลุ่มนายหน้า (พิมพ์ชนก บุลยเลิศ, 2551) ดังนั้นการกำหนดทิศทางเชิงนโยบายที่ถูกต้องและเหมาะสมเพื่อให้สามารถรับมือกับปัญหาผู้อพยพย้ายถิ่นของแรงงานต่างด้าว จึงเป็นสิ่งที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ โดยวางอยู่บนหลักการของการยอมรับความจริงและพิจารณาจากมุมมองที่หลากหลายประกอบกัน จึงจะทำให้สามารถจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สมสกุล เบาเนิด, 2560)

ประเด็นเกี่ยวกับสถานะและปัญหาของแรงงานต่างด้าว

1. ปัญหาเชิงโครงสร้างทางเศรษฐกิจไทยกับการพึ่งพาแรงงานต่างด้าว

แรงงานต่างด้าวเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อสังคมไทยในตลาดแรงงานด้านการผลิตและการบริการ อย่างมาก มาจากสาเหตุปัจจัยสำคัญ 2 ประการ คือ ประการแรก สังคมไทยกำลังก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุทำให้เกิดช่องว่างของแรงงานระหว่างผู้ที่ยังไม่เข้าสู่ตลาดผู้แรงงานไม่สามารถเติบโตมาทดแทนทันเวลาต่อผู้ใช้แรงงานสูงอายุที่กำลังจะเกษียณอายุได้ และประการที่สองผู้ใช้แรงงานคนไทยหันไปสู่งานที่ไร้ทักษะและงานที่ได้ค่าตอบแทนสูง และให้ความสำคัญน้อยลงกับงานที่หนักมีค่าตอบแทนน้อย สกปรกและเสี่ยงภัย เนื่องจากโครงสร้างการผลิตและการบริการของไทยยังคงต้องการแรงงานระดับล่างที่มีทักษะต่ำมาทำงานเหล่านี้อยู่ ทำให้ไทยจะยังต้องเผชิญกับการอพยพเข้ามาของแรงงานต่างด้าวอย่างต่อเนื่อง (สถาบันที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในราชการ, 2555)

ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชนที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ต้องมีความตระหนักและหาแนวทางป้องกันการขยายตัวของแรงงานต่างด้าวให้อยู่ในกรอบอย่างเคร่งครัด อีกทั้งการกำหนดอาณาเขตพื้นที่ในการใช้แรงงานต่างด้าวให้ชัดเจนมากขึ้น เพื่อจะได้สามารถควบคุมแรงงานต่างด้าวที่อพยพเข้ามาโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายได้อย่างทั่วถึง

2. สถานะทางเศรษฐกิจ

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดด้านชีวิตความเป็นอยู่ ที่อยู่อาศัย รายได้ ทักษะการใช้ภาษาไทย การศึกษา การทำงาน ค่าจ้าง และการส่งเงินกลับภูมิลำเนาของแรงงานต่างด้าว พบว่าคนเหล่านี้สามารถดำรงชีวิตได้ตามปกติ เนื่องจากเมื่อดูถึงรายได้จะเห็นว่าแรงงานต่างด้าวมียาได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 28, 458.47 บาท (กรุงเทพมหานคร, 2563) ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้วจะสูงกว่าแรงงานคนไทยที่มีรายได้น้อยกว่าอาศัยอยู่ในเมือง นอกจากนี้แรงงานต่างด้าวยังสามารถส่งเงินกลับภูมิลำเนาสม่ำเสมอเป็นการนำเงินออกนอกประเทศ โดยเฉพาะแรงงานต่างด้าวบางส่วนรวมถึงแรงงานต่างด้าวที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย รายได้ส่วนใหญ่จากการทำงานมิได้มีการเสียภาษีให้กับประเทศไทยแต่อย่างใด อีกทั้งประเทศไทยยังต้องแบกรับภาระทางสังคมของแรงงานเหล่านั้น ทำให้ได้ข้อสรุปโดยทั่วไปว่า แม้สถานะความเป็นอยู่ของกลุ่มคนเหล่านี้จะค่อนข้างยากลำบาก แต่ก็สามารถใช้ชีวิตทั่วไปในสังคมได้ ผวนกับประสบปัญหาจากสถานะทางกฎหมายที่ไม่ชัดเจน (สิทธิพันธ์ มานิตกุล, 2557)

ดังนั้น ประเทศไทยต้องดำเนินการจัดการแรงงานต่างด้าวให้เข้าสู่ระบบอย่างถูกต้อง เพื่อจะได้จัดเก็บภาษีรายได้กับผู้ที่มาขายแรงงานข้ามชาติเหล่านี้ เพื่อลดภาระของประเทศในการจัดตั้งสาธารณูปโภคด้านต่าง และลดปัญหาทางสังคมที่เกิดขึ้น

3. ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสังคมไทย

ปัญหาที่พบเป็นปกติในสังคมไทย คือ ปัญหาทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ ทั้งนี้เหตุผลสำคัญคือ การไม่มีสถานะทางกฎหมาย ที่ชัดเจนว่าพวกเขาเป็นใครในสังคมไทย แม้กลุ่มแรงงานต่างด้าวจะเกิดและอาศัยอยู่ในไทยเป็นระยะเวลานาน แต่ด้วยการอพยพเข้ามาอย่างผิดกฎหมายของแรงงานต่างด้าว การลักลอบหนีเข้าเมืองตามชายแดน ทำให้ไม่กล้าแจ้งให้ทางหน่วยงานภาครัฐทราบ เพราะกลัวว่าจะถูกส่งกลับประเทศ และถูกเอารัดเอาเปรียบ ถูกกดค่าแรงและถูกใช้ให้ทำงานหนักกว่าปกติ ด้วยเหตุผลของการไม่มีสถานะทางกฎหมาย ก็ทำให้สวัสดิการแรงงานพื้นฐานต่างๆ ของพวกเขา เช่น วันหยุด ค่ารักษาพยาบาล ที่พัก อาหาร ค่าเดินทาง และอุปกรณ์ต่าง ๆ ขาดหายไป (อนุสรณ์ อนุวงศ์, 2557) นอกจากนี้ ปัญหาการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน การถูกนายจ้างหรือเพื่อนร่วมงานทำร้าย รวมถึงปัญหาสุขภาพ การศึกษา และยาเสพติดก็ยังเป็นปัญหาสำคัญของกลุ่มคนเหล่านี้ นอกจากปัญหาทาง

สถานะทางกฎหมายที่เกิดขึ้น และก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ยังมีปัญหาในเรื่องของการบริหารจัดการอื่นๆ เช่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องขาดข้อมูล และหลักฐานที่เพียงพอ การแก้ไขปัญหาที่มีได้แยกรุ่นของแรงงานต่างด้าว ยังคงเคยชินกับการช่วยเหลือแบบเดิม และค่าใช้จ่ายของการให้ความช่วยเหลือโดยแยกรุ่นของแรงงานต่างด้าวก็ค่อนข้างสูง ถึงแม้จะมีปัญหาดังที่กล่าวมาข้างต้น แรงงานต่างด้าวจำนวนมากกลับมีความพอใจในสถานะที่เป็นอยู่ ทั้งนี้อาจเกิดจากการที่มีประสบการณ์และพบเห็นการดำรงชีวิตของคนรุ่นบิดามารดามาตั้งแต่เด็ก ทำให้เคยชินกับสภาพปัญหาที่ได้รับจากนายจ้าง เจ้าหน้าที่รัฐ รวมถึงเพื่อนแรงงานคนอื่น ขณะเดียวกันก็มุ่งแต่การทำงานเพื่อหารายได้เพื่อเลี้ยงครอบครัว ทำให้ละเลยและไม่มีความรู้เกี่ยวกับสิทธิพื้นฐานที่ควรจะได้รับจากผู้ประกอบการ (สุพัตรา ธิมคำ, 2554)

ดังนั้น ถ้าหากนำแรงงานต่างด้าวเข้าสู่ระบบที่ถูกต้องตามกฎหมายได้อย่างครอบคลุมทุกด้าน ปัญหาต่างๆ และการถูกเอารัดเอาเปรียบจากนายจ้างก็จะหมดสิ้นไป ทำให้คุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าว สามารถยกระดับตามมาตรฐานสิทธิมนุษยชนได้ดีมากขึ้นกว่าที่เป็นมาในอดีต รวมทั้งปัญหาทางสังคมก็จะลดลงอย่างมาก อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจที่สมบูรณ์ให้กับประเทศได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

แนวทางการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าว

1. การปรับแนวทางการแก้ปัญหาแรงงานต่างด้าว ภาครัฐจะต้องมีแนวทางในการควบคุมแรงงานต่างด้าวให้มีจำนวนความต้องการที่แท้จริง การบริหารจัดการไม่ควรมุ่งไปที่ตัวแรงงานต่างด้าวเพียงอย่างเดียว ในภาพรวมควรมุ่งเน้นไปที่ตัวนายจ้างหรือผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นผู้กำหนดการจ้างและเป็นผู้ต้องการใช้แรงงานให้กลุ่มคนเหล่านี้ เปิดเผยข้อมูลแรงงานต่างด้าว และร่วมมือปฏิบัติทุกขั้นตอนตามกฎหมาย เพื่อให้ทราบจำนวนความต้องการแรงงานที่แท้จริง

2. การเพิ่มกำลังสกัดกั้นตามแนวชายแดน ควรใช้กำลังในการสกัดกั้นจากหน่วยงานที่รับผิดชอบและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติหน้าที่ในการตั้งจุดสกัดเพิ่มเติม และตรวจค้นในพื้นที่สงสัยว่ามีการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองของแรงงานต่างด้าว และ

ควรมีการเพิ่มความถี่และเคร่งครัดในการปฏิบัติงานดังกล่าวให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ซึ่งสามารถลดการลักลอบหนีเข้าเมืองของแรงงานต่างด้าวได้ดียิ่งขึ้น

3. การปรับลดขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับการจดทะเบียนและการอนุมัติให้ทำงานของแรงงานต่างด้าว กระทรวงแรงงานควรปรับขั้นตอนการดำเนินการเกี่ยวกับการจ้างแรงงานต่างด้าวให้เหมาะสม สะดวกรวดเร็ว และเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนของนายจ้างเพื่อตัดขบวนการนำพาซึ่งเป็นขบวนการค้ามนุษย์ที่ผิดกฎหมายและการใช้แรงงานเด็ก โดยดำเนินการ ในลักษณะของ One Stop Service เพื่อให้ นายจ้างได้รับความสะดวก ในการร่วมมือกับภาครัฐ ในการจัดหาแรงงานต่างด้าว โดยการดำเนินการจะต้องไม่ยุ่งยากและซับซ้อนเหมือนที่ผ่านมา ซึ่งหน่วยงานภาครัฐ มักจะขาดการบูรณาการในการปฏิบัติงานร่วมกันจนทำให้เกิดปัญหาความล่าช้า ความซ้ำซ้อนในระบบงาน

4. การปรับปรุงระบบฐานข้อมูล เพื่อให้สามารถยืนยันพิสูจน์สัญชาติแรงงานต่างด้าวเป็นรายบุคคลจำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุงระบบฐานข้อมูลโดยมีหน่วยงานกลาง (กระทรวงแรงงาน) เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ ถึงแม้ในปัจจุบันจะมีการดำเนินการอยู่แล้วแต่ต้องสามารถทำให้ข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลทะเบียนราษฎร์ที่สมบูรณ์และครอบคลุมทั้งตัวแรงงานต่างด้าว รวมถึง

ผู้ติดตาม โดยข้อมูลจะต้องเชื่อมโยงไปยังหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างสะดวกรวดเร็ว การจัดทำบัตรประจำตัวแรงงานต่างด้าวจะต้องมีมาตรฐานเดียวกัน มีข้อมูลที่จำเป็นเพียงพอในการตรวจสอบพิสูจน์ตัวบุคคลเพื่อให้สามารถติดตามและควบคุมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. การเข้มงวดในการบังคับใช้ กฎหมายและข้อระเบียบที่เกี่ยวข้อง ควรเข้มงวดในการบังคับใช้ มีความเด็ดขาดมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้กระทำความผิดมีความเกรงกลัวและไม่กล้าที่จะกระทำความผิดซ้ำอีก ซึ่งเรื่องนี้อาจส่งผลกระทบต่อ การถูกกีดกันทางการค้า เพราะองค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) จะเข้มงวดมากต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมถึงการใช้แรงงานเด็กและการค้ามนุษย์ (ชาตรี มูลสถาน, 2554)

สรุป

ประเทศไทยไม่สามารถหาแรงงานได้อย่างเพียงพอ อันเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการซึ่งส่งผลให้เกิดปัญหาการขาดแคลนแรงงานอย่างรุนแรง ต้องมีการใช้แรงงานต่างชาตินานาชาติจำนวนมาก ซึ่งเป็นข้อจำกัดทางเศรษฐกิจและสังคมไทยที่เป็นจุดอ่อนตลอดจนถึงการบริหารจัดการที่ขาดประสิทธิภาพและความโปร่งใสของหน่วยงานที่รับผิดชอบ จนส่งผลให้ประเทศไทยต้องเผชิญกับแรงกดดันและความเสี่ยงมากขึ้น อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงภายในประเทศและการพัฒนาการสื่อสารด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยก่อให้เกิดภัยคุกคามและความเสี่ยงที่มีความซับซ้อนขึ้น อาทิ ปัญหาอาชญากรรมสุขอนามัย และสาธารณสุข รวมถึงเป็นภาระของภาครัฐทั้งด้านสิทธิและสถานะของบุคคลตามกฎหมาย รวมถึงนโยบายการจัดการแรงงานข้ามชาติของไทย ซึ่งตามไม่ทันปัญหาที่เกิดขึ้นและอุปสรรคที่เกิดขึ้นมีได้อยู่ที่ตัวปัญหาที่มีความยุ่งยากซับซ้อนมากขึ้น แต่เพียงเท่านั้น แต่อยู่ที่วิธีการจัดการปัญหาของภาครัฐที่ยังไม่ก้าวข้ามพรมแดนจากวิธีการคิดแบบเดิมๆ ดังนั้น แนวทางการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวและอุปสรรคการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในการแก้ไขข้อขัดข้องจากการทำงานของคนต่างด้าวได้ตรงประเด็นปัญหาได้มากขึ้น รวมถึงการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2561 และกรอบยุทธศาสตร์ชาติการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรุงเทพธุรกิจ. (2563). แรงงานต่างด้าว. สืบค้น 31 มกราคม 2563, จาก <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail>.

ชาติรี มูลสถาน. (2554). การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวชาวลาวในประเทศไทย ใน พ.ศ.2563. (วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน). นครปฐม: มหาวิทยาลัยคริสเตียน.

พิมพ์ชนก บุลยเลิศ. (2551). แรงงานต่างด้าวในภาคธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดเชียงใหม่. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

- โยธิน อินทรประสงค์. (2558). *กฎหมายการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว*.
กรุงเทพฯ: นิติธรรม.
- สถาบันที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในราชการ. (2555). *แผนแม่บทการบริหาร
จัดการแรงงานต่างด้าวจังหวัดสมุทรสาคร*. กรุงเทพฯ: สถาบันที่ปรึกษาเพื่อ
พัฒนาประสิทธิภาพในราชการ.
- สมสกุล เบาเนิด. (2558). *การจัดการแรงงานต่างด้าวของสถานประกอบการแปรรูป
อาหารทะเลในอำเภอเมืองจังหวัดสมุทรสาคร*. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการประกอบการ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร
- สิทธิพันธ์ มานิตกุล. (2557). *การจัดตั้งองค์กรรักษาสันติภาพของชาติทางทะเล*.
(รายงานการศึกษาส่วนบุคคล). กรุงเทพฯ: สถาบันการต่างประเทศเทวะ
วงศ์วโรปการ. กระทรวงการต่างประเทศ.
- สุพัทธรา ธิมาคำ. (2554). *แนวคิดและแนวทางการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติ
พม่า: บทบาทภาครัฐและภาคประชาสังคม*. ขอนแก่น: การประชุมวิชาการ
มหาวิทยาลัยขอนแก่นประจำปี 2554.
- อนุสร อนุวงศ์. (2557). *แรงงานไทยใน AEC ก้าวให้ทัน*. กรุงเทพฯ: ศูนย์บริการ
ด้านวิชาการคณะเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พุทธทัศนะว่าด้วยหลักการบริหารปกครองรัฐ*

The Buddhist View on State Administration Principles

พระมหาสมชาย ขนฺติสรโน, กรกต ชาบันฑิต, พระมหาสราวุธ แสงสี,

พระครูอาทรวชิรกิจ (มานะ ชุติลป)

Phramaha Somchai Khantisarano, Korakoth Chabandit,

PhraMaha Sarawut Saengsi, Phrakru Athonwachirakij (Mana Chusilp)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

E-mail: Korakoot_fifee16@hotmail.com

๙-----๙

บทคัดย่อ

บทความวิชาการเรื่องพุทธทัศนะว่าด้วยหลักการบริหารปกครองรัฐนี้ เป็นการศึกษาทบทวนเอกสาร ตำรา และพระไตรปิฎกแล้วนำมาสังเคราะห์บูรณาการให้เข้ากับหลักการบริหารปกครองรัฐ ซึ่งได้หลักการบริการปกครองรัฐ 3 หลัก คือ 1. หลักประชาธิปไตย คือ พระวินัยเป็นมรรควิธีในการประพฤติปฏิบัติของหมู่พระสงฆ์ พระวินัย เปรียบเหมือนรัฐธรรมนูญและกฎหมายต่าง ๆ พระสงฆ์ เปรียบเหมือนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คุณสมบัติของพระสงฆ์ คือคุณสมบัติของสมาชิก อำนาจของพระสงฆ์ คืออำนาจของอธิปไตยโดยแท้ 2. หลักธรรมาธิปไตย เป็นแนวคิดที่กำหนดถือธรรมเป็นหลักชัยแห่งการบริหารจัดการบ้านเมือง เป็นหลักการปกครองของพระสงฆ์ โดยพระสงฆ์และเพื่อพระสงฆ์โดยแท้ 3. หลักสามัคคีธรรม คือรูปแบบการปกครองแบบสามัคคีธรรมที่ยึดหลักการเรื่องความสามัคคี ความพร้อมเพรียงร่วมใจกัน และความมีระเบียบวินัย ในการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทางการเมืองการปกครองร่วมกันของชนชั้นสูงในสังคม

คำสำคัญ: วัฒนธรรมทางการเมือง; การมีส่วนร่วม

* Received December 10, 2021; Revised December 27, 2021; Accepted December 28, 2021

Abstract

This academic article “Buddhist view on state administration principles” was study the documents books and Tipitaka then synthesized and integrated with state administration principles which was 3 principles included 1. Democratic principles were Dhammavinaya that was method for act of Sangha, Vinaya like a constitution and law, Sangha like a member of parliament, Sangha qualification like a member qualification, Sangha power like a sovereignty, 2. Dhammadhipateyya was concept that focused on Dhamma for state administration which was Sangha administrative principle by Sangha for Sangha and 3. Samaggi-Dhamma was Dhamma unity governance focused on unity, confederation and discipline for democratic decision and living of high society.

Keywords: The Buddhist View, Management, State Administration,

บทนำ

ในมุมมองทางการเมือง สังคมสงฆ์มีลักษณะเป็นสังคมที่พัฒนามาจากองค์กรทางการเมืองแบบเผ่า ซึ่งเป็นเหมือนสาธารณรัฐทางแถบตะวันออกเฉียงเหนือของอินเดียก่อนพุทธกาล ในรูปแบบรัฐอำนาจอยู่ในผู้ปกครองตระกูลชั้นสูง มีวรรณคดีเดียวกัน แต่ผู้ปกครองมิได้มีอำนาจสิทธิขาดเหมือนอย่างระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์เหมือนทางตอนใต้ ซึ่งการปกครองของรัฐกลุ่มนี้ คือ ศากยะlijฉวี และมัลละ เป็นสาธารณรัฐ แต่เป็นแบบอภิชนาธิปไตย ไม่ใช่ประชาชนเป็นผู้ปกครองรัฐ รูปแบบการปกครองในสมัยพุทธการนั้น สามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนกลาง ซึ่งเรียกว่า “มัชฌิมประเทศ” และส่วนรอบนอกหรือเมืองชายแดนเรียกว่า

“ปัจฉิมประเทศ” มัชฌิมประเทศเป็นเมืองที่มีประชาชนอาศัยอยู่จำนวนมาก มีนักปราชญ์ราชบัณฑิตมาก แบ่งการปกครองออกเป็น 16 แคว้นใหญ่ คือ อังคะ มคธ กาสี โกศล วัชชี มัลละ เจติ วังสะ กุระ บัญจาละ มัจฉะ สุระเสนะ อัสสกะ อวันตี คันธาระ และกัมโพชะ และยังมีแคว้นเล็กอีก 5 แคว้นคือ สักกะ โกลิยะ ภัคคะ วิเทหะ และอังคตตราปะ รวมทั้งสิ้น 21 แคว้น

การปกครองในสมัยนั้นเป็นลักษณะรัฐ ยังเป็นการปกครองแบบเผ่า ไม่มีอาณาเขตหรือดินแดนที่ชัดเจนแน่นอน แต่เมื่อพวกอารยันได้รับชัยชนะเหนือพวกดราวินเดียน มีการสร้างที่อยู่เป็นหลักแหล่ง มีการทำกสิกรรม มีการพัฒนาจากสังคมเล็กๆ สู่ความเป็นสังคมใหญ่ มีการปกครองแบบพ่อปกครองลูก เช่น ครอบครัว มีบิดาเป็นหัวหน้าครอบครัว ซึ่งเรียกว่า กุลปะ

ทำหน้าที่ดูแลสมาชิกให้อยู่ในระเบียบวินัย ความหรือหมู่บ้าน มีคามินะหรือคามนิเป็นหัวหน้าดูแล หลายๆหมู่บ้านรวมกันเรียกว่า วิศยะหรือวิส มีวิศยบดีเป็นหัวหน้าหลาย ๆ วิศยะรวมกันเป็นชน มีราชันหรือกษัตริย์เป็นหัวหน้าผู้ปกครอง เมื่อกล่าวถึงรูปแบบการปกครองในสมัยนั้น แบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่ หลักประชาธิปไตย หลักธรรมาธิปไตย และหลักสามัคคีธรรม ซึ่งจะนำเสนอต่อไป

หลักประชาธิปไตย

คำว่า “ประชาธิปไตย” ภาษาอังกฤษใช้คำว่า “Democracy” ซึ่งมีรากศัพท์มาจากคำภาษากรีก 2 คำ คือ “Demos” แปลว่า “ประชาชน” และ “Kratos” และว่าอำนาจ เมื่อรวมกันเข้าก็มีความหมายว่า “อำนาจของประชาชน” หรือ “ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจ” เพราะฉะนั้นหลักการขั้นมูลฐานของประชาธิปไตยก็คือ “การยอมรับนับถือความสำคัญและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ของบุคคล ความเสมอภาค และเสรีภาพในการดำเนินชีวิต” ประชาธิปไตยในพระพุทธศาสนาปรากฏอยู่ในพระสูตรต้นตปิฎก สามารถนำมาเป็นประเด็นวิจารณ์ได้ดังต่อไปนี้

1) หลักเสรีภาพ พระพุทธเจ้าได้ให้โอกาสแก่ประชาชนชาวกาลามะในการที่จะเชื่อหรือไม่เชื่อ คำสอนของนักบวช ที่มาเผยแผ่คำสอนด้วยข้อความดังต่อไปนี้ “ดูก่อนกาลามะทั้งหลาย ท่านทั้งหลายอย่างเชื่อเพียงเพราะ 1) การฟังตามกันมา (มา อนุสสุเวณ) 2) การถือกันสืบ ๆ มา (มา ปรมุปราย) 3) ข่าวดลือ (มา อิติกริยา) 4) การอ้างตำรา (มา ปิฎกสมุปทานเนน) 5) การใช้ตรรกะ (มา ตกุกเหตุ) 6) การอนุมาน (มา นยเหตุ) 7) การตรึกตรองตามอาการ (มา อาการปริวิตกเกณ) 8) เข้าได้กับทฤษฎีที่ตนคิดไว้ (มา ทิฎฐินิฆมานขนติยา) 9) มองเห็นลักษณะที่น่าเชื่อถือ (มา พพรูปตาย) 10) สมณะนี้เป็นครูของเรา (มา สมโณ โน ครูติ) ต่อเมื่อใคร่เข้าใจด้วยตนเองว่า ธรรมเหล่านั้น เป็นอกุศล เป็นกุศล มีโทษ ไม่มีโทษ เป็นต้นแล้ว จึงควรละ

หรือถือปฏิบัติตามนั้น” ซึ่งหลักการนี้กล่าวได้ว่าเป็นหลักประชาธิปไตยให้ความสำคัญเสรีภาพทางความคิดแก่ประชาชนทุกคน

2) หลักความเสมอภาค หมายถึง การปฏิบัติด้วยการตระหนักถึงค่าแห่งความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งความอัครรยของพระธรรมวินัยที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติ 8 อย่าง เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับความอัครรยของมหาสมุทร 8 อย่าง คือ 1) ธรรมวินัยหรือพระพุทธศาสนามีการศึกษาตามลำดับ ทำตามลำดับปฏิบัติตามลำดับ ทางตลอดรอดหน้ดมรรคด้วยการทำต่อเนื่อง ดุจมหาสมุทรลุ่มลึกตามลำดับ 2) สวากของพระพุทธเจ้าที่แท้ไม่ล่งลิกขาทที่ทรงบัญญัติแล้ว แม้จะต้องสละชีวิตก็ยอม ดุจมหาสมุทรไม่ล่นฝั่ง 3) สงฆ์ยอมกันคนชั่วให้ห่างไกล ดุจทะเลซัดซากศพให้เข้าสู่ฝั่งนั้น 4) วรรณะ 4 ออกบวชแล้วย่อมละซึ่งโคตรในกาลก่อน ถึงการันว่าเป็นสมณศากยบุตร ดุจน้ำจากแม่น้ำทั้งหลาย เมื่อมาถึงมหาสมุทรแล้ว ก็เป็นน้ำมหาสมุทรอันเดียวกัน 5) แม้นตม มหาสมุทรก็ไม่ปรากฏความพร่องและความเต็มฉันใด ภิกษุในธรรมวินัย ที่ดับกิเลสด้วยนิพพานธาตุ ย่อมไม่ทำให้พระนิพพานเต็มฉันนั้น 6) พระธรรมวินัยมีรสเดียว คือวิมุตติรส-รสแห่งความหลุดพ้น ดุจมหาสมุทรมีรสเดียวคือ รสเค็ม (เอกรโส-โลณรโส, เอกรโส-วิมุตติรโส) 7) มหาสมุทรเต็มไปด้วยรัตนนานาประการ ฉันใด พระธรรมวินัยก็มากด้วย ธรรมรัตนะ คือสติปัฏฐาน 4, สัมมปธาน 4, อิทธิบาท 4, อินทรีย์ 5, พละ 5, โพชฌงค์ 7, มรรค 8, ฉันนั้น 8) มหาสมุทร เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์มีชีวิตใหญ่ ๆ เช่น ปลาตมิงคลาติ ปริมังคลา อสูรนาค คนธรรพ์ ฉันใด พระธรรมวินัยก็มีอริยบุคคล 4 และผู้ปฏิบัติเพื่อเป็นอริยบุคคล 4 ฉันนั้น เหตุนี้จึงทำให้ภิกษุยินดียิ่งในธรรมวินัย ซึ่งความอัครรยของมหาสมุทร 8 อย่าง เป็นวิธีการตรัสสอนถึงความเสมอภาคทางความคิดซึ่งพระพุทธเจ้าเปิดโอกาสให้ท้าวพาราหะได้กล่าวตอบก่อน แล้วนำคำตอบนี้มาสอนกลับ เป็นลักษณะเอาสิ่งที่เขาเรียนรู้เข้าใจแล้วมาสอดแทรกธรรมะสอนกลับ

3) หลักการดรภาพ คือ หลักความเป็นพี่น้อง ความรักใคร่สามัคคี ความเป็นสหธรรมิก ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติธรรมร่วมกันประกอบด้วย

1) หลักสังหัตถุ 4 เป็นธรรมเครื่องยึดเหนี่ยวประสานหมู่ชนไว้ในสามัคคี, ประกอบด้วย 1) ทาน การให้ 2) ปิยวาจา หรือ เปยววัชชะ วาจาเป็นที่รัก

วาจาพูดดีมีน้ำใจ 3) อุตถจริยา การประพฤติประโยชน์ต่อตนและผู้อื่น และ 4) สมานัตตตา ความมีตน

2) สาราณียธรรม 6 คือ ธรรมเป็นเครื่องตั้งแห่งความระลึกถึงซึ่งกันและกัน ประกอบด้วย 1) กายกรรม อันประกอบด้วยเมตตา 2) วจีกรรม อันประกอบด้วยเมตตา 3) มโนกรรมอัน ประกอบด้วยเมตตา 4) สาธารณโกศล คือ การรู้จักแบ่งสิ่งของให้กันและกันตามโอกาสอันควร 5) สีสสามัญญตา คือ ความรักใคร่สามัคคี รักษาดีอย่างเคร่งครัดเหมาะสม 6) ทิฏฐิสามัญญตา คือ การมีความเห็นร่วมกัน ไม่เห็นแก่ตัว

หลักธรรมาธิปไตย

คำว่า ธรรมาธิปไตย หมายความว่า มีธรรมเป็นใหญ่ ซึ่งมาจากศัพท์ว่า ธรรม + อธิปไตย คือแนวคิดที่ให้หลักธรรมเป็นสำคัญในไม่บริหาร ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารหรือองค์การต่างจำเป็นต้องนำหลักธรรมมาบริหารจัดการทั้งสิ้น แนวคิดธรรมาธิปไตยเป็นแนวคิดที่กำหนดถือธรรมเป็นหลักชัยแห่งการบริหารจัดการบ้านเมืองหรือองค์การให้เจริญก้าวหน้ารุ่งเรือง สร้างความสามัคคีปรองดองให้คนในชาติและเป็นที่ยอมรับทุกๆฝ่าย ผู้เข้ามาสู่อำนาจการปกครองต้องเป็นผู้มีธรรม โดยธรรม และเพื่อธรรม หลักที่พระพุทธเจ้าทรงใช้ในการบริหารพุทธบริษัท ได้แก่หลักการที่ว่าด้วยการถือเอาธรรมะเป็นใหญ่ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เช่นการดำเนินชีวิต

การปฏิบัติงานการบริหารทุกระดับ

ระบบการเมืองการปกครองที่ยึดหลักธรรมเป็นใหญ่ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญต่อมนุษย์และกลไกทางสังคม หัวข้อธรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมาธิปไตยที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้ในทมิณิกาย ปาฏิภรรค มุ่งให้ผู้ปกครองทุกระดับชั้นยึดธรรมเป็นแม่บทในการปกครองดังต่อไปนี้

1) หลักทศพิธราชธรรม หมายถึง ธรรมของพระราชา, กิจวัตรที่พระเจ้าแผ่นดินควรประพฤติ, คุณธรรมของผู้ปกครองบ้านเมือง, ธรรมของนักปกครอง

2) หลักจักรวรรดิวัตร 12 คือ ธรรมอันเป็นพระราชจริยานวัตร สำหรับพระมหากษัตริย์ และพระราชาเอกในโลก ทั้งนี้ โดยพระมหากษัตริย์ ผู้ปกครอง

ประชาชน ทรงถือ และอาศัยธรรมข้อนี้เป็นธงชัย ร่วมกันกับ ทศพิธราชธรรม และราชสังคหะ 4

3) หลักราชสังคหวัตถุ สังคหวัตถุของผู้ครองแผ่นดิน หรือ ราชสังคหวัตถุ 4 สังคหวัตถุของพระราชา, ธรรมเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจประชาชน, หลักการสงเคราะห์ประชาชนของนักปกครอง

สรุปได้ว่า ธรรมาธิปไตย คือเป็นการถือเอาหลักธรรมเป็นใหญ่ มีใช้ถือเอาตนเป็นใหญ่ หรือที่เรียกว่า อัตตาทิปไตย และไม่ถือเอาโลกหรือพวกพ้องเป็นใหญ่ ที่เรียกว่า โลกาธิปไตยพระองค์แสดงไว้อย่างชัดเจน “ที่ได้ไม่มีสัตตบุรุษ ที่นั่นไม่ใช่สภา” สัตตบุรุษ คือผู้รู้จักเหตุรู้จักผล รู้จักคน รู้จักประมาณรู้จักกาล รู้จักชุมชนและรู้จักความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จึงอาจกล่าวได้ว่า “พระธรรมวินัย ของพระพุทธเจ้าเป็นหลักการปกครองของพระสงฆ์ โดยพระสงฆ์และเพื่อพระสงฆ์โดยแท้

หลักสามัคคีธรรม

รูปแบบการปกครองแบบสามัคคีธรรม คือรูปแบบการปกครองซึ่งกลุ่มผู้ปกครองมีความพร้อมเพรียงร่วมแรงร่วมใจกันและมีระเบียบวินัยเป็นเครื่องดำรงรักษาความสามัคคีไว้ รูปแบบการปกครองนี้เป็นรูปแบบการปกครองอีกรูปแบบหนึ่งซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาเช่นเดียวกับราชาธิปไตย และในพุทธกาลนิยมใช้การปกครองของรัฐหรือแคว้นเล็กๆทางตอนเหนือของชมพูทวีปหรืออินเดียในปัจจุบัน

ในพุทธกาลรัฐหรือแคว้นที่ปกครองด้วยรูปแบบการปกครองแบบสามัคคีธรรมนี้ส่วนใหญ่จะเป็นรัฐหรือแคว้นเล็กๆ ที่ไม่ใช่แคว้นใหญ่ซึ่งมีเพียงไม่กี่แคว้น มีแคว้นมัลละและแคว้นวัชชี เป็นต้น ทั้งสองแคว้นนี้มีชื่อเสียงทางด้านความสามัคคีและความเข้มแข็งสามารถต้านทานรัฐราชาธิปไตยที่มารุกรานได้ยาวนานที่สุด แม้ว่าทั้ง 2 แคว้นจะถูกมองว่ามีความสำคัญในทางการเมืองมากที่สุด แต่ก็กำลังสูญสิ้นอำนาจไปเนื่องจากแคว้นใหญ่ที่ปกครองด้วยรูปแบบการปกครองราชาธิปไตย เช่น แคว้นโกศล แคว้นมคธ ได้ขยายอำนาจเพื่อยึดแคว้นสามัคคีธรรมเหล่านี้ไปอยู่ในอำนาจ และในที่สุดแคว้นสามัคคีธรรมที่มีอำนาจน้อยก็ถูกรวมเข้าไว้ในอาณาเขตของแคว้นราชาธิปไตยจนหมดสิ้น อนึ่งในสมัยที่รัฐหรือแคว้นที่ปกครองด้วยรูปแบบการปกครองแบบราชาธิปไตยมีอำนาจและกำลังขยายอาณาเขตออกไปอย่างกว้างขวางนั้น การที่รัฐหรือ

แคว้นปกครองด้วยรูปแบบการปกครองแบบสามัคคีธรรมจะดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงนั้น นอกจากจะต้องอาศัยกำลังทหารและยุทธโศปกรณ์ต่าง ๆ แล้ว ยังต้องอาศัยหลักการเรื่องความสามัคคีและความมีระเบียบวินัยของผู้คนในรัฐเป็นสำคัญ เนื่องจากการตัดสินใจทางการเมืองการปกครองซึ่งต้องอาศัยมติที่ประชุมที่มีความเห็นที่สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ในพระไตรปิฎกและคัมภีร์อรรถกถาปรากฏเรื่องราวที่สะท้อนให้เห็นถึงรูปแบบการปกครองแบบสามัคคีธรรมผ่านเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในรัฐหรือแคว้นต่าง ๆ เพียง 3 แคว้นเท่านั้น ได้แก่ แคว้นวัชชี แคว้นมัลละ และแคว้นสักกะ ซึ่งเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ปรากฏในคัมภีร์แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า การปกครองแบบสามัคคีธรรมนี้เมื่อบ้านเมืองมีเรื่องสำคัญที่จะต้องตัดสินใจ ไม่มีใครมีอำนาจสิทธิ์ขาดตัดสินใจได้แต่เพียงผู้เดียว แต่ต้องนำเรื่องนั้นเข้าสู่ที่ประชุม เพื่อปรึกษาหารือกันแล้วลงมติตัดสินใจ และยังแสดงให้เห็นว่าอำนาจตัดสินใจทางการเมืองอยู่ในมือของชนชั้นสูงซึ่งอยู่ในตระกูลหรือวรรณะเดียวกันเท่านั้น ดังเหตุการณ์ซึ่งมีบันทึกไว้ในคัมภีร์ต่อไปนี้

1) เหตุการณ์ซึ่งเกิดขึ้นในแคว้นวัชชี เมื่อพระเจ้าอชาตศัตรูแห่งแคว้นมคธ มีพระประสงค์จะยึดแคว้นวัชชีมาไว้ในพระราชอำนาจ แต่เจ้าวัชชีทั้งหลายถือหลักการเรื่องความสามัคคีความพร้อมเพรียงกัน ทำให้แคว้นวัชชีเป็นแคว้นที่มีความเข้มแข็งยากที่ใครจะยึดได้ด้วยกำลัง เมื่อพระเจ้าอชาตศัตรูส่งวัสสการพราหมณ์มหาอำมาตย์ไปทำลายความสามัคคีแล้ว ในที่สุดจึงสามารถยึดแคว้นวัชชีได้ เนื่องจากเจ้าวัชชีแตกความสามัคคีกัน

2) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแคว้นมัลละ เมื่อพระอานนท์ไปแจ้งข่าวการเสด็จดับขันธปรินิพพานของพระพุทธเจ้าแก่พวกเจ้ามัลละผู้ครองกรุงกุสินารา ก็ไปที่สัณฐาคารขณะนั้น พวกเจ้ามัลละกำลังประชุมพิจารณาด้วยราชกิจบางอย่างอยู่

3) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแคว้นสักกะ เมื่อพระเจ้าปเสนทิโกศลแห่งแคว้นโกศลมีพระประสงค์จะเป็นญาติกับพระพุทธเจ้า จึงทรงส่งทูตไปทูลขอธิดาจากเจ้าศากยะทั้งหลาย เจ้าศากยะจึงประชุมปรึกษาหารือกันเพื่อตัดสินใจในเรื่องนี้ ในที่สุดก็ลงมติตัดสินใจส่งนางวาสกขัตติยาซึ่งเป็นธิดาของเจ้ามหานามที่เกิดกับนางทาสีไปให้พระเจ้าปเสนทิโกศล

ดังนั้นการปกครองแบบรัฐจึงมีอำนาจสิทธิขาดซึ่งมิได้ขึ้นอยู่กับประมุขของรัฐแต่เพียงผู้เดียว จะมีสภาหรือสังฆะ เป็นผู้กำหนดนโยบายและมีอำนาจตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารกิจการบ้านเมือง สภาจะทำหน้าที่เลือกสมาชิกมาเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร เรียกว่า ราชา เช่น วัชชี มัลละ สักกะ เป็นต้น เป็นการรวมกันหลายๆ รัฐแล้วเลือกผู้นำเข้ามาบริหาร กล่าวคือ การปกครอง กำหนดนโยบาย การออกกฎหมาย การตัดสินใจ ปัญหาต่างๆ ผู้ปกครองจะกระทำโดยมีการปรึกษาหารือกันก่อนการถือเสียงข้างมากในการตัดสินใจ

สรุป

หลักประชาธิปไตย สำหรับประชาธิปไตยตามแนวพระพุทธศาสนานั้น พระพุทธเจ้า พระองค์ทรงบัญญัติพระวินัยเพื่อเป็นมรรควิธีในการประพฤติปฏิบัติของหมู่พระสงฆ์ แต่การบัญญัติพระวินัยนั้นมิได้ทรงบัญญัติตามลำพังพระองค์เอง ต่อเมื่อเกิดเรื่องก่อนแล้วจึงประชุมหมู่พระสงฆ์เพื่อสอบสวนตามความถูกต้องแล้วบัญญัติพระวินัยท่ามกลางหมู่พระสงฆ์ การกระทำความผิดต่างๆ ของพระสงฆ์ เว้นอบโลกนกรรม ล้วนแล้วแต่ทำให้เป็นการสงฆ์ทั้งสิ้น เช่น การสวดปาฏิโมกข์ กฐิน การอุปสมบท การให้มนต์ การสวดอัชฌายะ เป็นต้น กล่าวได้ว่า พระวินัย คือรัฐธรรมนูญและกฎหมายต่าง ๆ พระสงฆ์ คือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คุณสมบัติของพระสงฆ์ คือคุณสมบัติของสมาชิก อำนาจของพระสงฆ์ คืออำนาจของอธิปไตยโดยแท้

หลักธรรมาธิปไตย แนวคิดธรรมาธิปไตย เป็นแนวคิดที่กำหนดถือธรรมเป็นหลักชัยแห่งการบริหารจัดการบ้านเมืองหรือองค์การให้เจริญก้าวหน้ารุ่งเรือง สร้างความสามัคคีปรองดองให้คนในชาติและเป็นที่ยอมรับทุกฝ่าย ผู้เข้ามาสู่อำนาจการปกครองต้องเป็นผู้มีธรรม โดยธรรม และเพื่อธรรม หลักการนี้เป็นการถือเอาหลักธรรมเป็นใหญ่ มีใช้ถือเอาตนเป็นใหญ่ หรือที่เรียกว่า อัตตาธิปไตย และไม่ถือเอาโลกหรือพวกพ้องเป็นใหญ่ ที่เรียกว่า โลกาธิปไตยพระองค์แสดงไว้อย่างชัดเจน “ที่ใดไม่มีสัตบุรุษ ที่นั้นไม่ใช่สภา” สัตบุรุษ คือผู้รู้จักเหตุรู้จักผล รู้จักคน รู้จักประมาณรู้จักกาล รู้จักชุมชนและรู้จักความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จึงอาจกล่าวได้ว่า “พระธรรมวินัย ของพระพุทธเจ้าเป็นหลักการปกครองของพระสงฆ์ โดยพระสงฆ์และเพื่อพระสงฆ์โดยแท้

หลักสามัคคีธรรม รูปแบบการปกครองแบบสามัคคีธรรมนี้ แม้จะมีผู้เป็น
ประมุขแห่งรัฐหรือแคว้น แต่อำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ในด้าน
การเมืองการปกครองมิได้อยู่ที่ประมุขแห่งรัฐเพียงคนเดียวเท่านั้น เนื่องจากการ
กระจายอำนาจออกไปยังสมาชิกซึ่งเป็นชนชั้นสูงของรัฐกลุ่มต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็น
บุคคลผู้อยู่ในวรรณะเดียวกันคือวรรณะกษัตริย์ หรือกลุ่มบุคคลซึ่งเรียกกันว่า “ราชา”
หากมีเรื่องสำคัญใด ๆ ซึ่งจะต้องตัดสินใจในทางการเมืองการปกครองชนชั้นสูงแต่ละ
กลุ่มก็จะส่งผู้แทนเข้าประชุมร่วมกันในสภาที่เรียกว่า “สันฐาคาร” เพื่อทำหน้าที่ต่าง ๆ
ในสภาและทำหน้าที่พิจารณาลงมติตัดสินใจในเรื่องสำคัญนั้น ๆ หากที่ประชุมมีมติเป็น
เอกฉันท์อย่างไรแล้ว ก็จะต้องยอมรับและดำเนินการให้เป็นไปตามนั้น เพราะได้ผ่าน
ความเห็นชอบจากที่ประชุมแล้ว ด้วยเหตุนี้ กลุ่มชนชั้นสูงจึงรวมกันเป็นผู้ปกครองรัฐ
หรือแคว้นซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจอธิปไตยอย่างแท้จริง ดังนั้น รูปแบบการปกครองแบบ
สามัคคีธรรมนี้จึงมีความโดดเด่นในเรื่องของการยึดหลักการเรื่องความสามัคคี ความ
พร้อมเพรียงร่วมใจกัน และความมีระเบียบวินัย ในการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ
ทางการเมืองการปกครองร่วมกันของชนชั้นสูงในสังคม

เอกสารอ้างอิง

- กรกต ชำบัณฑิต. พุทธธรรมาธิปไตย. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 7(2),
239 – 246.
- โกวิท วงศ์สุรวัฒน์. รัฐศาสตร์กับการเมือง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ตะเกียง, 2534.
- บรรจบ บรรณรุจิ. (2555). ประวัติศาสตร์อินเดียโบราณ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
สุภาพใจ.
- ปรีชา ช้างขวัญยืน. (2540). แนวคิดทางการเมืองในพระไตรปิฎก. กรุงเทพฯ:
โครงการตำรา คณะอักษรศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระราชมุนี (ประยุทธ์ ปยุตโต). (2526). พุทธศาสนากับสังคมไทย. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์มูลนิธิโกมลคีมทอง, 2526.
- พระราชมุนี (ประยุทธ์ ปยุตโต). (2538). พุทธธรรม ฉบับปรับปรุงและขยายความ
(พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ภาคผนวก

คำแนะนำสำหรับผู้แต่ง

รูปแบบเอกสารอ้างอิงวารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

เอกสารที่นำมาใช้ในการอ้างอิงบทความ ควรมีที่มาจากแหล่งตีพิมพ์ที่ชัดเจน และมีความน่าเชื่อถือสามารถสืบค้นได้ เช่น หนังสือ วารสาร หรืองานวิจัย เป็นต้น ผู้เขียนบทความจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการอ้างอิง เพื่อป้องกันความล่าช้าในการตีพิมพ์บทความ เนื่องจากบทความที่มีการอ้างอิงไม่ถูกต้อง จะไม่ได้รับการส่งต่อไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาจนกว่าการอ้างอิงเอกสารจะได้รับการแก้ไขให้สมบูรณ์

การอ้างอิงในเนื้อหาบทความ

รูปแบบการอ้างอิงในเนื้อเรื่องใช้วิธีการอ้างอิงระบบนาม - ปี ตามรูปแบบของ American Psychological Association (APA) โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. การอ้างอิงต้นเนื้อความ ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยระบุชื่อ-นามสกุล ตามด้วยวงเล็บ เปิด-ปิด แล้วระบุปีที่ตีพิมพ์ เช่น ...สอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษฎา แซ่หลี่ (2562) เป็นต้น

2. การอ้างอิงท้ายเนื้อความ ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยใช้ วงเล็บ เปิด-ปิด แล้วระบุชื่อ-นามสกุลของผู้เขียนและปีที่ตีพิมพ์ กำกับท้ายเนื้อความที่ได้อ้างอิง ดังนี้

อ้างอิงจากเอกสารภาษาไทย

1) พระไตรปิฎกและอรรถกถา พระไตรปิฎกและอรรถกถาให้อ้างชื่อคัมภีร์/เล่มที่/ข้อที่/เลขหน้า มาด้วย ตัวอย่างเช่น

“ดูกรภิกษุทั้งหลาย จักร 4 ประการนี้ เป็นเครื่องเป็นไปแก่นมนุษย์และเทวดาผู้ประกอบเป็นเครื่องที่มนุษย์และเทวดาประกอบแล้ว ย่อมถึงความเป็นผู้ใหญ่และความไพบลูญในภคะทั้งหลายต่อกาลไม่นานนัก” (อง.จตุกก. 21/31/37) เป็นต้น

2) ผู้แต่งหนึ่งราย ให้อ้างชื่อผู้แต่งแล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่ตีพิมพ์ เช่น (เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง, 2560)

3) ผู้แต่งสองราย ให้อ้างชื่อของผู้แต่งทั้งสองรายโดยใช้คำว่า “และ” ในการเชื่อมผู้เขียนทั้งสองแล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่ตีพิมพ์ เช่น (พระมหาสุรนนท์ สุนนโท และเกียรติศักดิ์ สุขเหลือง, 2560)

4) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างชื่อของผู้แต่งรายแรกแล้วเพิ่มคำว่า “และคณะ” แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (.) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (จิตติวุฒิ หมั่นมีและคณะ, 2560)

5) กรณีที่เนื้อความเป็นเรื่องเดียวกันหรือผลการวิจัยเหมือนกัน แต่มีผู้อ้างอิงหลายคนให้ใช้รายการอ้างอิงที่ใกล้เคียงปีปัจจุบันมากที่สุด

อ้างอิงจากเอกสารภาษาอังกฤษ

1) ถ้ามีผู้แต่งหนึ่งรายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่ง ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (.) และปีที่พิมพ์ เช่น (Keown, 2010)

2) ถ้ามีผู้แต่งสองรายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งทั้งสองราย โดยใช้เครื่องหมายแอนด์ (&) คั่นกลางระหว่างนามสกุลของผู้แต่งทั้งสอง แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (.) และปีที่พิมพ์ เช่น (Hersey & Blanchard, 2010)

3) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งรายแรกตามด้วย et al. ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (.) และปีที่พิมพ์ (Kaiser et al., 2010)

เอกสารอ้างอิงที่ใช้อ้างอิงในเนื้อหาบทความ จะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ

เอกสารอ้างอิงท้ายเล่ม

(1) พระไตรปิฎก อรรถกถา ทุกเล่มให้อ้างอิงท้ายเล่มด้วยรูปแบบเดียวกัน ดังนี้

ผู้แต่ง.//(ปีที่พิมพ์).//ชื่อพระไตรปิฎก อรรถกถา.//สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

_____. (2539). พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(2) หนังสือ

ผู้แต่ง.//(ปีที่พิมพ์).//ชื่อหนังสือ/(ครั้งที่พิมพ์).//สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์. พระมหาสุทนต์ อากาศโร. (2548). เครือข่าย : ธรรมชาติ ความรู้ และการจัดการ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พิสิษฐ์ไทย ออฟเซต.

James, C. (2013). *Office markets & public policy*. Chichester, West Sussex: Wiley.

(3) บทความในหนังสือ

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ใน ชื่อบรรณาธิการ (บรรณาธิการ).// ชื่อเรื่อง.// (เลขหน้าให้อ้าง).// สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

พระสุกิจ สุกจินโธ. (2559). การสร้างความคิดนามธรรมในวัฒนธรรมไทย. ใน ปิวิตร ว่องวิระ, *ทฤษฎีและวิธีวิทยาของการวิจัยวัฒนธรรม*. (น. 112). กรุงเทพฯ: อัมรินทร์.

(4) บทความในวารสาร

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ชื่อวารสาร.// ปีที่ (ฉบับที่).// เลขหน้าแรกที่ตีพิมพ์-เลขหน้าสุดท้ายที่ตีพิมพ์.

ธิดา ภูมิ. (2557). การวางแผนและการติดต่อประสานงานเชิงพุทธ. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 3(1), 25-31.

(5) บทความในสารานุกรม

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ใน ชื่อสารานุกรม.// (เล่มที่อ้าง, หน้า เลขหน้าที่อ้าง).
วุฒิชัย มูลศิลป์. (2549). กฎหมายตราสามดวง. ใน *สารานุกรมประวัติศาสตร์ไทย* (เล่ม 1, อักษร ก, น. 12-16).

(6) หนังสือพิมพ์

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์, วันที่/เดือน).// ชื่อบทความ.// ชื่อหนังสือพิมพ์.// เลขหน้า.

สุชาติ เผือกสกนธ์. (2549, 9 มิถุนายน). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. *ผู้จัดการรายวัน*, น. 13.

(7) สารนิพนธ์, วิทยานิพนธ์, ดุษฎีนิพนธ์

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อวิทยานิพนธ์.// (ระดับวิทยานิพนธ์ สาขาวิชา).// สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

พระปลัดสมพงษ์ กวีวิโส (हरराचार). (2558). รูปแบบการบริหารจัดการวัดเพื่อเป็น ศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(8) รายงานการวิจัย

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อเรื่อง.// (รายงานผลการวิจัย).// สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

พระมหาเกษรา กิตติโสภโณ. (2562). รูปแบบการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับวัยรุ่นไทยยุคใหม่ตามหลักพุทธธรรม ผ่านกลไกการขับเคลื่อนโครงการคลินิก

คุณธรรมของพระธรรมวิทยากร (รายงานผลการวิจัย). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(9) สัมภาษณ์

ชื่อผู้ที่ได้รับการสัมภาษณ์.// (ปีที่สัมภาษณ์, วัน เดือน).// ตำแหน่ง// [บทสัมภาษณ์].

พระปลัดระพิน พุทธิสารโร. (2559, 5 กุมภาพันธ์). อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย [บทสัมภาษณ์].

(10) สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ผู้แต่ง.// (ปีที่เผยแพร่).// ชื่อเรื่อง.// สืบค้น วัน เดือน ปี.// จาก/แหล่งที่มาของข้อมูล.

ธรรมะไทย. (2560). พระพุทธศาสนาในประเทศไทย. สืบค้น 20 มีนาคม 2560, จาก <http://www.dhammathai.org/thailand/thailand.php>

Buddhism Meditation Triratna Find us Community. (2017). *Who Was The Buddha?*. Retrieved March 20, 2017, from <https://thebuddhistcentre.com/text/who-was-buddha>

(11) ราชกิจจานุเบกษา

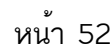
ชื่อเรื่อง.// (พ.ศ., วันที่ เดือนที่ประกาศ).// ราชกิจจานุเบกษา.// เล่ม ตอน.// หน้า.

ข้อกำหนดกรมตำรวจ เรื่อง กำหนดชื่อและประเภทของวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และประเภทของรถที่ใช้เจ้าพนักงานมีอำนาจตรวจสอบผู้ขับขี่. (2537, 13 กรกฎาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 111 ตอนพิเศษ 30 ง. หน้า 31.

(12) หนังสือพิมพ์

ผู้แต่ง.// (ปีพิมพ์, วัน เดือน).// ชื่อบทความ.// ชื่อหนังสือพิมพ์.// น. หรือ p. หรือ pp. เลขหน้า.

ไทยรัฐ. (2548, 19 เมษายน). เขียวพระสอนศีลธรรม. ไทยรัฐ. น. 3.

ข้อบทรความ (ไทย) (18 pt)

ข้อบทรความ (อังกฤษ) (16 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนหลัก (ไทย) (16 pt), ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนร่วม (ไทย) (16 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนหลัก (อังกฤษ) (16 pt), ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนรวม (อังกฤษ) (16 pt)

หน่วยงานต้นสังกัดผู้เขียนหลัก (ไทย) (16 pt)

หน่วยงานต้นสังกัดผู้เขียนหลัก (อังกฤษ) (16 pt)

E-mail:.....

บทคัดย่อ (18 pt) (ไม่เกิน 300 คำ)

(16 pt) บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

ประเภทของการวิจัย ประชากรกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า

[illegible]

คำสำคัญ: 3-5 คำ (16 pt) เช่น การเมืองการปกครอง; รัฐบาล; ประชาธิปไตย

Abstract (18 pt) (แปลตามภาษาไทย)

(16 pt) ให้ตรงตามบทความภาษาไทย

Keywords: 3-5 words (16 pt) such as: government politics; government; democracy

บทนำ (18 pt) (ไม่ควรเกิน 4 ย่อหน้า และเขียนให้ครอบคลุมทุกประเด็น)

(16 pt) กล่าวถึงความเป็นมาของเรื่องที่ทำกรวิจัยครั้งนี้ ว่ามีความเป็นมาอย่างไรบ้าง พร้อมทั้งอ้างอิงที่มาของข้อมูลนั้นอย่างถูกต้อง

(16 pt) กล่าวถึงปัญหาที่นำมาสู่การวิจัย ให้ตรงประเด็นกับเรื่องที่วิจัยและเชื่อมโยงกับพื้นที่วิจัย ปัญหานั้นเป็นปัญหาที่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปและต้องการได้รับการแก้ไข นำเสนอผลงานวิจัยที่ผู้อื่นได้เคยศึกษาไว้แล้ว พร้อมทั้งอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล

(16 pt) ทบทวนแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการวิจัยในครั้งนี้และหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย พร้อมทั้งอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล

(16 pt) สรุปเพื่อเชื่อมโยงไปสู่คำถามและวัตถุประสงค์การวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย (18 pt)

1. (16 pt)
2. (16 pt)
3. (16 pt)

วิธีดำเนินการวิจัย (18 pt)

(16 pt) เขียนให้ครอบคลุม 5 หัวข้อ ได้แก่ 1. รูปแบบของการวิจัย 2. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ) 4. การเก็บรวบรวมข้อมูล (ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ) 5. การวิเคราะห์ข้อมูล (ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ) และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย (18 pt) (เขียนให้ครบตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้)

(16 pt) ผลการวิจัยตอบวัตถุประสงค์ทุกข้อ

ภาพที่ 1 (ชื่อภาพ) (ถ้ามี)

คำอธิบายภาพ

ตารางที่ 1 (ชื่อตาราง) (ถ้ามี)

คำอธิบายตาราง

อภิปรายผลการวิจัย (18 pt)

(16 pt) อภิปรายผลการวิจัยที่พบตามวัตถุประสงค์ (ค้นพบอะไร สะท้อนให้เห็นถึงอะไร สอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของใคร พร้อมทั้งอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล

องค์ความรู้จากการวิจัย (16 pt)

(16 pt) ระบุองค์ความรู้ที่ค้นพบจากการวิจัยหรือสังเคราะห์ออกมาในรูปแบบโมเดล พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างของโมเดล และโมเดลมีที่มาจากฐานคิดของแนวคิดหรือทฤษฎีใดอย่างกระชับ เข้าใจง่าย

ข้อเสนอแนะ (18 pt)

(16 pt) นำเสนอข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย อาทิเช่น ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย
ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ และหรือข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt) รูปแบบการอ้างอิงท้ายเรื่องให้วิธีการอ้างอิงระบบนาม-ปี ตามรูปแบบ
American Psychological Association (APA) จำนวนการอ้างอิงในเนื้อหาและท้ายเรื่อง
ต้องตรงกัน

ธิตูฒิ หมั่นมี. (2557). การวางแผนและการติดต่อประสานงานเชิงพุทธ. วารสารพุทธ
นวัตกรรมการจัดการ, 3(1), 25-31.

พระมหาสุทิตย์ อากาศโร. (2548). เครือข่าย : ธรรมชาติ ความรู้ และการจัดการ (พิมพ์
ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พิสิษฐ์ไทย ออฟเซต.

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

วุฒิชัย มูลศิลป์. (2549). กฎหมายตราสามดวง. ใน สารานุกรมประวัติศาสตร์ไทย (เล่ม
1, อักษร ก, น. 12-16).

สุชาติ เผือกสกนธ์. (2549, 9 มิถุนายน). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. ผู้จัดการรายวัน, น.
13.

James, C. (2013). *Office markets & public policy*. Chichester, West Sussex:
Wiley.

Sample of Original Research Article Preparation

Name of Research Article (English) (18 pt)

Name of Research Article (Thai) (16 pt)

Name and Last name of main author, co-authors (English) (16 pt)

Name and Last name of main author, co-authors (Thai) (16 pt)

Affiliation of the main author (English) (16 pt)

Affiliation of the main author (Thai) (16 pt)

E-mail:

Abstract (18 pt) (Not more than 300 words)

(16 pt) Objectives of this research were: 1.....
2..... and 3..... Populations and sample, research tools, Data
collection, Data analysis, Statistics used for data analysis, Findings were as
follows: (. present only the most interesting research findings).....

Keywords: 3-5 words (16 pt) such as Buddhism, Buddhist Management,
Innovation

Abstract (Thai) (18 pt) (Not more than 300 words)

(16 pt) consistent with Thai abstract.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Keywords: (Thai)

Introduction (18 pt) (should not be more than 4 paragraphs)

(16 pt) mention background of the research topic with brief history as how the topic develops with correct references.....

(16 pt) mention problems leading to research directly to the point of the research and relate the matter to locations in which research is conducted on the common problems generally accepted and want them to be solved.....

(16 pt) Review related at least 2 concepts and theories to be used as guideline for the research and/or theories related to the research topic with correct references of data sources.....

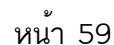
(16 pt) Conclude to connect the matters to research questions and objectives of the research.....

.....

.....

.....

.....

1. (16 pt)

2. (16 pt)

3. (16 pt)

(1.6 pt) Write to cover 5 sub-headlines: Research design, Populations and Samples and Key Informants, Research Instrument (quantitative and qualitative), Data Collection (quantitative and qualitative), Data analysis (quantitative and qualitative), Statistics used to analyzed the data.

(16 pt) results of the research answer all objectives.....

Figure 1: (Name of the figure, if any)

Source: mention the name of the source

Figure captions.....

Table 1 (Name of table, if any)

Table explanation.....

Discussion (18 pt)

(16 pt) Discuss the research findings according to the research objectives (what is discovered? what is reflected? Is it related to at least two topics of the reviewed research works in chapter 2. Discuss them all with references of data sources.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Body of knowledge (18 pt)

(16 pt) Point out the body of knowledge or achievement from the research work. Synthesize the knowledge in form of a model/ Model structure that is concise and easy to understand

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Recommendations (18 pt)

(16 pt) Summarize all research findings in brief, concise and to the point with recommendations derived from the research work as to use the research results and recommendation for further research

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

References (18 pt)

(16 pt) Format of reference is name-year as of American Psychological Associate (APA) References in contents and at the end must be consistent.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความวิชาการ (8-15 หน้า)

ชื่อบทความ (ไทย) (18 pt)

ชื่อบทความ (อังกฤษ) (16 pt) (ตัวพิมพ์ใหญ่ทั้งหมด)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนหลัก (ไทย) (16 pt), ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนร่วม (ไทย) (16 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนหลัก (อังกฤษ) (16 pt), ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนร่วม (อังกฤษ) (16 pt)

หน่วยงานต้นสังกัดผู้เขียนหลัก (ไทย) (16 pt)

หน่วยงานต้นสังกัดผู้เขียนหลัก (อังกฤษ) (16 pt)

E-mail:

บทคัดย่อ (18 pt) (ไม่เกิน 300 คำ)

(16 pt)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คำสำคัญ: 3-5 คำ (16 pt) เช่น การเมืองการปกครอง; รัฐบาล; ประชาธิปไตย

Abstract (18 pt) (แปลตามภาษาไทย)

(16 pt) ให้ตรงตามบทคัดย่อภาษาไทย

.....

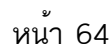
.....

.....

.....

.....

Keywords: 3-5 words (16 pt) such as: government politics; government; democracy

บทนำ (18 pt)

(16 pt) เขียนทบทวนแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาเป็นฐานคิดในวิพากษ์ประเด็นต่างๆ
ในการเขียนบทความวิชาการ

[illegible]

เนื้อหา (18 pt)

(16 pt)

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary school writing paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

ภาพที่ 1 (ชื่อภาพ) (ถ้ามี)

คำอธิบายภาพ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตารางที่ 1 (ชื่อตาราง) (ถ้ามี)

คำอธิบายตาราง

.....

.....

สรุป (18 pt)

(16 pt)

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt) รูปแบบการอ้างอิงท้ายเรื่องให้วิธีการอ้างอิงระบบนาม-ปี ตามรูปแบบ

American Psychological Association (APA) จำนวนการอ้างอิงในเนื้อหาและท้ายเรื่อง
ต้องตรงกัน

Sample of Original Academic Article Preparation

Name of Academic Article (English) (20 pt)

Name of Academic Article (Thai) (16 pt)

Name and Last name of main author, co-authors (English) (16 pt)

Name and Last name of main author, co-authors (Thai) (16 pt)

Affiliation of the main author (English) (16 pt)

Affiliation of the main author (Thai) (16 pt)

E-mail:

Abstract (18 pt) (Not more than 300 words)

(16 pt)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Keywords: 3 - 5 words (16 pt) such as Buddhism, Buddhist Management, Innovation

Abstract (Thai) (16 pt) (Not more than 300 words)

(16 pt) consistent with Thai abstract

.....

.....

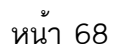
.....

.....

.....

.....

Keywords: (Thai)

(16 pt)

(16 pt)

Figure 1: (Name of the figure, if any))

Source: mention the name of the source

Figure captions.....

Table 1 (Name of table, if any)

Table explanation.....

Conclusion (18 pt)

(16 pt).....

.....

.....

.....

.....

References (18 pt)

(16 pt) Format of reference is name-year as of American Psychological Associate (APA) References in contents and at the end must be consistent.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....